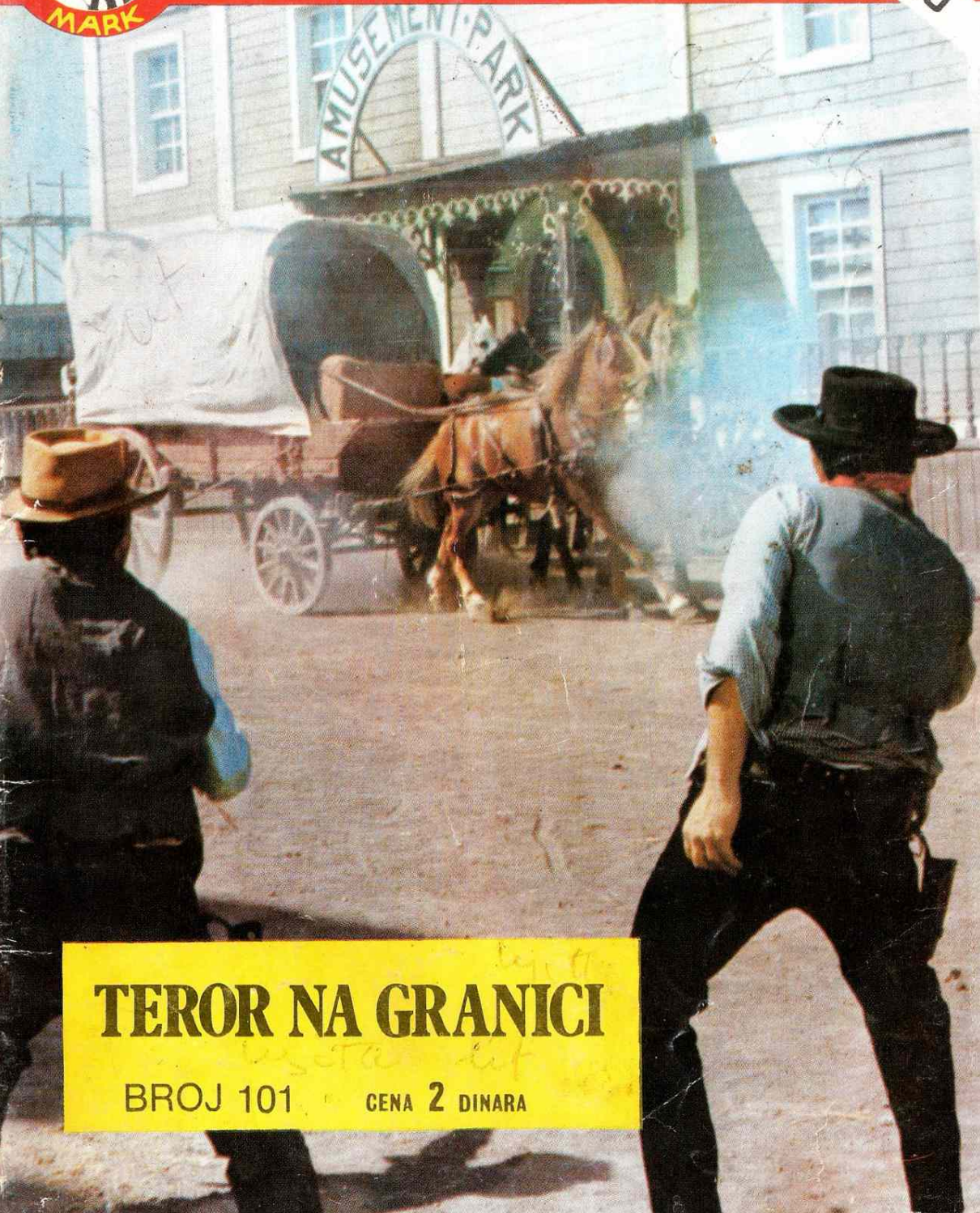

VAJAT ERP

DOK HOLIDEJ

TEROR NA GRANICI

BROJ 101

CENA 2 DINARA

KADA POSETITE
GENERALNO ZASTUPNIŠTVO ŠVAJCARSKÉ FIRME

DARWIL

TRST PIAZZA S. ANTONIO NUOVO 4/I-II

MOĆI ĆETE DA IZABERETE JEDAN OD PREKO 600 TIPOVA
ČASOVNIKA „DARWIL“ I „ARETTA“ POZNATIH PO
PRECIZNOSTI I ELEGANCIJI OBLIKA.

TOM PRILIKOM NE PROPUSTITE DA OBRATITE PAŽNJU
NA NAJVEĆI IZBOR ZLATNOG NAKITA U EVROPI, PO
SVETSKIM KONKURENTNIM CENAMA, IZRAĐENOG OD 14,
18 I 22-KARATNOG, SLUŽBENO KONTROLISANOG ZLATA!

PREPORUČUJEMO

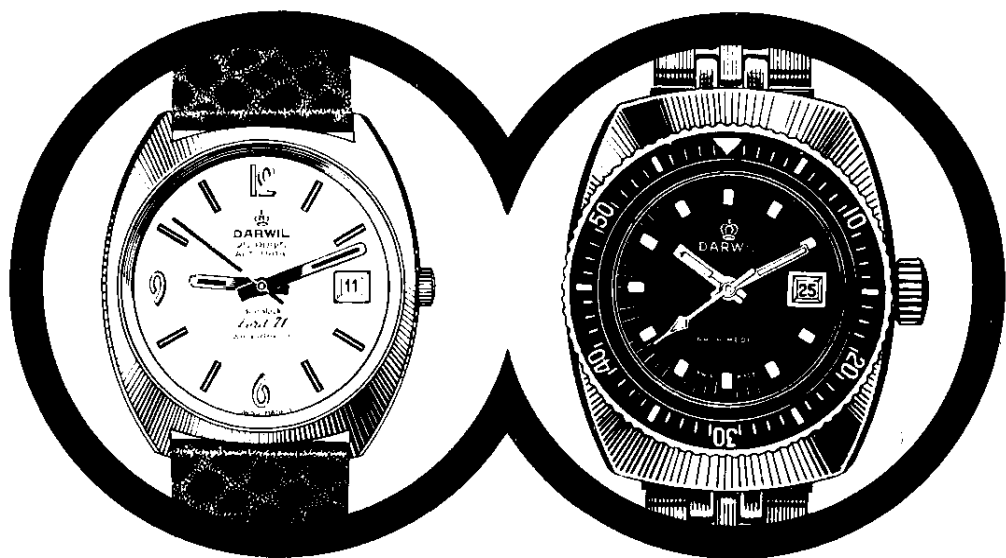
ZA VAS — ČASOVNIK LORD 71

ZA VAŠU SUPRUGU — ČASOVNIK LADY 71

**SA UGRAĐENIM DARBLOCKOM KOJI ŠTITI OD POTRESA
I UDARA**

CASOVNIKE „DARWIL“ I „ARETTA“ MOŽETE NABAVITI
I U SPECIJALIZOVANIM TRGOVINAMA I ROBNIM
KUĆAMA U JUGOSLAVIJI!

**SERVISI ZA ODRŽAVANJE POSTOJE U SVIM VEĆIM
MESTIMA**

TEROR NA GRANICI

Naslov originala:
William Mark:
„ANGST VON PHIN”

Copyright 1971 by
MARTIN KELTER VERLAG
and UNIVERSUM PRESS

TEROR NA GRANICI

Smrt sudije bila je odlučena stvar. A ono što razbojnici sa vešalima utanače ili odluče moralo se sprovesti po svaku cenu. Jedan od dvojice ljudi koji je trebalo da obavlja ovaj zadatak sedeo je u ćeliji tombstonskog zatvora. Bio je to melez Batko. Vajat Erp je naredio da ga zatvore. Pomoćnik mesnog šerifa Džoni Behana danonoćno je čuvao zatvor.

Razbojnik Hal Somer, kome je vođa bande ljudi s vešalima takođe dao nalog da ubije sudiju, stigao je u grad u toku noći i odmah se uputio u bar Roze Džindžer. Tu je zatekao dva gosta, kako stoje za šankom i razgovaraju sa mladom, lepom vlasnicom lokala dok je raštimovani automat možda po dvadeseti put te večeri svirao pesmu „Arizona”.

Roza Džindžer razrogači oči kada je ugledala Somera.

— Hal, vi?

Čovek otrese prašinu sa šešira i priđe šanku.

— Da, ja, Rozi. Nadam se da nemate ništa protiv.

Žena je zbunjeno gledala ružno razbojnikovo lice. Znala je, naime, da je Somer dva dana posle suđenja odveden u robijašnicu u Feniks, odnosno trebalo je da bude odveden. No, prvo se u grad vratio Batko, a onda i on.

— Gde je Batko? — promrsi Somer.

Dva čoveka, koja su se zatekla za šankom, tek sada su okrenula glave. Jedan od njih, visok, krupan, divljeg lica, delovao je opasno. Bio je to Fin Klanton, brat nekada čuvenog i ozloglašenog vođe bande Ajka Klantona. Drugi gost je bio Bil Brosijus, poznat po imenu Sirli Bil, rođak nekada čuvenog zločinca sa istim imenom.

Kada je Somer osetio na sebi Finov pogled, nesvesno se trže.

— Ja... ja sam se vratio, Fine —
promućao je.

Srednji brat Klanton, međutim, ništa nije rekao. Samo ga je posmatrao. Somer nastavi:

— Vratio sam se jer zadatak još nije obavljen. Batko... on mora da je već u gradu.

— Da — brecnu se Sirli Bil. — On jeste u gradu i to prilično dugo. Bio je tako mudar kao ti, pa je, čim je stigao, uleteo u prvu krčmu gde je došlo do puškanja i maršal ga je odveo...

— Šta to treba da znači? — iznenadi se Somer.

— Upao je u kljuse, čoveče — odgovori mu Sirli Bil.

— Zar je u zatvoru?

— Da, u zatvoru. Behanov pomoćnik ga čuva. Džoni Miler je upao u istu kašu.

Somer nije skidao pogled sa Fina Klantona.

— Ja ću ga izvući iz zatvora. Batko i ja treba da obavimo jedan zadatak i mi ćemo ga obaviti.

Pri tom nije rekao: „Ja to moram da učinim, jer drugog izbora nemam”. Nepisani zakon bande sa vešalima bio je veoma surov. Ko dobije zadatak da nekog ubije, a to ne učini, sutradan ubiju njega. Ukoliko Somer, na primer, ne bi izvršio svoj zadatak, ubrzo bi se u dvorištu njegove roditeljske kuće stvorila vešala kao da su iz zemlje iznikla. A njega, Somera, našli bi u ambaru, u dvorištu ili bilo gde sa drškom noža, koja bi mu virila iz leđa.

Deset minuta kasnije banuo je u maršalsku kancelariju i stao pred pomoćnika šerifa. U ruci je držao revolver.

Behanov pomoćnik ga je gledao zbunjeno.

— Somer?

— Da, momče — procedi zločinac kroz zube.

— Znači, umakli ste iz transporta! Gde je Behan? Šta se s njim dogodilo? I Batko je pobegao!

— Ne pričaj priče čoveče, nego daj ključeve!

— Šta vi hoćete?

— Batka!

— Batka? Ali ja vas molim! Vaj! Erp ga je lično zatvorio zbog...

— To me ne interesuje, momče. — Izvuci ga napolje. I to odmah, inače si okončao svoj mladi život.

Pomoćnik šerifa Imre Korein imao je dvadeset i tri godine. Svoj posao je shvatao veoma ozbiljno. To je bilo pravo čudo, budući da mu je pretpostavljeni bio Džoni Behan, ljigavac i slabić. Jasno, Behan mu nipošto nije služio kao dobar primer. Ma koliko da je bio bezvredan i slabog karaktera, zadržao se na ovom položaju, jer su ga baš zločinci podržavali. Njima je takav čuvar zakona i te kako odgovarao. Behan je zapravo bio u dosluhu sa razbojnicima. Korein, naravno, o tome nije imao pojma. Odlučno je rekao Someru:

— Čoveče, ja vas moram uhapsiti.

— Tako? Moraš me uhapsiti. Prokletiludače, putuj u pakao! — U istom trenutku prema čuvaru zakona zazvižda oštro sečivo noža i pogodi ga u grudi.

Krkljajući, Korein klonu na težak pišaći sto Virdžila Erpa, a zatim se s treskom sruši na pod.

Somer hladno odmeri mladića, preskoči ga, skide veliki metalni обруč s ključevima, potrča u hodnik u kome su se nalazile ćelije i pozva poluglasno:

— Batko!

Melez skoči sa svog ležaja i oslušnu. To je izgleda bio glas njegovog prijatelja.

— Hal? — upitao je s nevericom.

— Da, ja sam. Gde se nalaziš?

— Ovde, u trećoj ćeliji.

Somer je pokušavao da otključa ćeliju. Posle više neuspelih pokušaja ruke su počele da mu drhte. Krupne graške znoja rosile su mu čelo, jer je bio svestan toga u čiju je kancelariju upao.

— Hajde, žuri! — vikao je zatvorenik nestrpljivo.

— Čoveče, nemoj da me požuruješ i nerviraš. Ne mogu da nađem ključ.

— Ako budeš još tražio, možeš mirne duše da ostaneš ovde. Vajat Erp samo što nije stigao. On me je ovamo i strpao.

— Zar sam ja za to kriv — jeknu Hal. — Konačno, ti si taj koji ga je tako loše udario kundakom puške, a ne ja.

— Šta je sa Koreinom? — upita Batko.

— Misliš na pomoćnika? Morao sam da ga uklonim s puta.

— Je li mrtav?

— Da, učutkao sam ga.

Najzad je pronašao odgovarajući ključ i vrata se otvoriše. Batko ih odgurnu i istrča napolje. Ispred kancelarije je još uvek gorela mala lampa. Ugasio je, ne obraćajući pažnju na mladića koji je nepomično ležao na podu.

— A sada nam ne ostaje ništa

drugo nego da hvatamo maglu — reče melez i uze svoje oružje.

Napustili su maršalsku kancelariju kroz dvorišna vrata strahujući da neko ne motri na glavni ulaz. Istina, ako je neko pazio na ulaz, morao je da primeti Somera kada je ulazio. Ipak, bitno je da ga niko ne vidi kad izlazi; ni njega ni Batka.

Ubrzo su se obojica pojavila u salunu Roze Džindžer. Zatekli su Sirli Bila i Fina Klantona za šankom. Somer im je pobeđonosno doviknuo:

— Prvi deo posla je obavljen!

Čovek kome je hteo da se pohvali i obavesti ga o svom podvigu, nije ga udostojio ni jednog jedinog pogleda, niti je okrenuo glavu. Bio je to Fin Klanton. Sirli Bil je za razliku od njega naglo okrenuo glavu i posmatrao ih užarena pogleda.

— O, tu ste! Sad smo opet sva četvorica na okupu.

Fin Klanton ga laktom munu grubo u rebra.

— Ti si na redu idiote.

— Kako to misliš — procedi Sirli.

— Pa ti plaćaš sledeću rundu.

— A da! Rozi, dajte nam još po jedno piće i to duplo.

— Zaveži — brecnu Fin na njega. Lepotica je odmah shvatila. Podigao je glavu i staklasta pogleda posmatrao vlasnicu saluna.

Kada je osetila Finov divljački pogled, Roza se nesvesno trže. Bojala ga se. U svoje vreme on se veoma interesovao za nju: udvarao joj se. Istina, ne kao džentlmen — lepim rečima ili ljubavnim pismima. No, ipak hteo je da je uzme za ženu.

Rozi je odbila Fina Klantona zbog toga što je bio alkoholičar, kavga-džija i neobuzdan. Pri tom se na-

ravno bojala njegove osvete i osvetiti njegovih prijatelja.

— Zar ne, gospođice Rozi — procedi Fin, zaplićući jezikom.

Mlada žena je mislila na to da je on nekada bio naočit momak i da ga je svaka devojka u gradu rado pogledala. Međutim, neuredan život učinio je svoje. Imao je trideset i jednu godinu, ali je delovao podbullo, oronulo i krajnje neprivlačno. Jedino što je ostalo bio je strah koji su ljudi osećali u njegovom prisustvu.

Roza spremno napuni čaše. Bila je srećna što su je celo veče ostavili na miru i samo pili. No, iznenada Fin ispruži desnu ruku preko šanka, uhvati ženu za zglob ruke i steže je tako žestoko da vlasnica saluna kriknu.

— Rozi!

Smejao se cinično i gledao je mutna, zakrvavljena pogleda.

— Pustite me, Fine!

— Reci „dragi“.

— Ne.

U Finovim očima se pojavi opasan sjaj.

— Hteo bih da znam kome Roza Džindžer kaže „dragi“ — rekao je gnevno.

— Pustite me!

— Hajde, govori!

— Treba da me pustite.

Naglo je odgurnuo Rozinu ruku i prsnuo u divljački smeh od koga su Somer i Batko, još uvek trezni, uzdrhtali.

Bio je to karakterističan smeh Klantonovih. Nekada se tako smejao Ajk, pa čak i mladi Bili Klanton, koji je izgubio život pre dve godine prilikom okršaja u O. K. Koralu.

Klanton se naglo okrete. U obej rukama je držao uperene revolvere. Iscerio se i doviknuo Batku i Someru:

— Šta tu stojite i piljite, psi jedni!

Dva razbojnika se ne pomakoše. Bili su kao okamenjeni od straha.

— Napolje! — grmeo je Fin.

Nisu sačekali da im se dvaput kaže. Kada su se okrenuli i pošli, Fin ispali četiri metka za njima i pogodi ih obojicu u potpetice.

Ni Batko ni Somer nisu imali hrabrosti da pijanom strelcu bilo šta kažu. Ono što ih je i iznenadilo i smrtno uplašilo bila je neverovatna ležernost i sigurnost kojom je Fin pucao. Samo trenutak ranije izgledao je toliko pijan, da ne može da stoji na nogama. Još jednom im je srednji brat Klanton pokazao do koje mere je opasan i nepouzdan.

Batko i Somer su se prikradali gradskoj večnici da bi konačno obavili zadatak. Bilo je to ni manje ni više, nego da ubiju sudiju. Kada su stigli do večnice, Somer naglo zastade.

— Vešala su iščezla!

— Pa šta? Zar te to čudi? Nisi valjda mislio da će te stvarčice maršal ostaviti da ukrašavaju grad.

— Ali to je propis...

— Kakav propis — prekide ga melez nestrpljivo. — Propis je samo da vešala treba da budu postavljena. To je uostalom i učinjeno. Nije mi poznato da ih treba dva puta postavljati. Hajde kreni, dosta smo vremena izgubili u krčmi. Kada budu otkrili ubijenog pomoćnika u kancelariji u gradu će nastati pakao.

Brzim, opreznim koracima prešli su mali trg i netremice posmatrali zgradu u čijem se desnom krilu nalazio stan sudije Gordona...

*
*
*

Maršal se okupao i povukao u sobu na počinak.

Neli Kešmen, vlasnica pansiona, stajala je u hodniku ispred maršalovih vrata i posmatrala Doka Holideja.

— Izgleda da je prošao kroz velike muke.

— To je sigurno — uzvratilo kockar. — Ali koliko ga ja poznajem dovoljna mu je jedna noć da se oporavi. Treba samo dobro da se ispava.

Mlada žena klimnu glavom i pođe za kockarem u lokal.

Tu je sedeo krupni Teksašanin Luk Šort, namignuo na levo oko, a onda pogledao karte koje je složio pred sobom na stolu.

— Ah, stigli ste Dok! Hoćete li da odigramo jednu partiju?

Kockar ćutke odmahnu glavom.

— Ja baš nisam raspoložen da odem u postelju — reče Teksašanin sa žaljenjem.

— Ni ja nemam tu nameru. Hteo bih još jednom da se prošetam do maršalske kancelarije — zaključio Holidej.

Šort spremno ustade sa stolice.

— I to je u redu! Samo ne u postelju.

Napustili su pansion i uputili se prema ulici Alen. Holidej baci pogled na red kuća na suprotnoj stra-

ni ulice. Peta je bila maršalska kancelarija.

— Šta se dogodilo — upitao je Teksašanin zastavši takoe.

— Verovatno svašta — uzvratilo mu kockar. — Svetlost u kancelariji je ugašena.

— Pa šta?

— Vajat je naredio pomoćniku šerifa da nipošto ne gasi svetlost.

— Tako je — setio se Luk, a onda protrljao bradu. — Slažete li se s time da ovoga puta ja preuzmem maršalovu ulogu i uđem na glavni ulaz, a vi, kao obično, kroz dvorišna vrata.

— Da, ali sačekajte tri minuta.

Div iz Teksasa sačeka tri minuta, stupi na trem, zapali komadić novina, gurnu vrata, a onda kroz njih ubaci zapaljenu hartiju.

Dvoja vrata su bila otvorena. Ona koja su vodila u dvorište, a i ona prema ćelijama. Na podu je ležao pomoćnik šerifa Imre Korein.

Luk uskoči u kancelariju, upali lampu, a onda potrča prema ćelijama i gotovo nalete na jedna otvorena vrata.

— Prokletstvo, Vajat se baš neće radovati!

Kada se vratio u kancelariju zatekao je kockara kako kleči nad Koreinom.

— Jeli mrtav? — upitao je Teksašanin muklo.

Holidej se uspravi.

— Nije, ali je veoma opasno ranjen. Ima ubod nožem kraj samog srca.

— Da vam donesem torbu, Dok? — upitao je Luk i već je bio na vratima.

— To bi bilo dobro.

Samo nekoliko minuta kasnije

Teksašanin se trčeći vratio. Nosio je Dokovu torbu sa instrumentima.

Holidej ga pogleda.

— Kada bi ste hteli još jednu uslugu da mi učinite, Luk...

— I otišli časkom do gradske večnice — završi Teksašanin kockarevu rečenicu.

— Tačno, Teks.

— I ja sam već to pomislio.

Spustio je torbu sa instrumentima na to i istrčao napolje.

Dva lupeža su se suviše zadržala u krčmi sa Finom Klantonom. Kada su se šunjali preko trga prema sudijinom stanu, opasnost je već vrebala na njih. Iza ograde iznenada jedna džinovska senka skoči pred njih. Čulo se škljocanje revolvera. Somer uplašeno diže ruke u vis. Međutim, melez je hteo da se baci unazad i pobegne. Na žalost preračunao se. Teksašanin je imao izuzetno dugačke ruke i zakačio ga žestoko drškom revolvera. Ovaj se prostro po zemlji koliko je dug. Javno, ovu gužvu je hteo da iskoristi Hal Somer. Skočio je u stranu i mašio se za kolt. Nije imao sreće!

Luk Šort ga je dokopao levom rukom. Sada ih je obojicu kao prazne džakove vukao preko ulice Alen. Razbojnici su se brzo povratili. Teksašanin ih je razoružao i gonio ispred sebe.

— Samo bez gluposti, momci, inače će biti zla!

Nije im palo na pamet na beže, jer su se smrtno plašili ovog visokog momka nadčovečanske snage.

Dok Holidej je očistio Koreinovu ranu i previo je. Iznenadeno je podigao pogled, videći Teksašanina kako vodi dva razbojnika.

— Evo naše dvojice prijatelja,

Dok. Somer se takođe vratio. Odlučio je da sa svojim prijateljom Batkom zajedno krene na vešala. Verovatno im nedostaje njihov provereni prijatelj Behan.

Strpali su ih u zatvor. Svakoga u posebnu ćeliju. Kad su se teška vrata s rešetkama za njima zatvorila, Teksašanin im je ljubazno pozeleo laku noć.

Dok Holidej je upravo pokušavao da uhvati pomoćnika šerifa ispod pazuha i podigne ga. Šort mu je pri tome pomogao. Odneli su Koreina u spavaću sobu iza kancelarije i položili ga na postelju.

— Kakvi su izgledi? — upitao je Luk, osvetljavajući lampom samrtnički blede lice pomoćnika šerifa.

— Veoma loši. Učinio sam sve što sam mogao. Sada sve stoji do njega. Zavisi koliko je žilav i otporan.

Mladi pomoćnik šerifa nije dočekao sledeće jutro. Izdahnuo je u praskozorje.

Dok Holidej je stajao kraj njegove potselje i potišteno ćutao. Teksašanin je stajao odmah iza njega i procedio psovku kroz zube. Tokom cele noći stražarili su naizmenično u kancelariji. Jedan stražario a drugi se odmarao u nekađšnjoj Virdžilovoj sobi.

— Biće to neprijatno iznenađenje za maršala — zaključio Luk.

U to su se vrata kancelarije otvorila. Luk Šort izađe iz sobe i uđe u kancelariju. Na vratima je stajao Vajat Erp.

— A to ste vi, noćobdijo! Da li je Dok Holidej tu?

— Da.

Vajat nabra obrve.

— Je li se nešto dogodilo pomoćniku šerifa.

— On je mrtav.

— Mrtav?

— Somer ga je ubio da bi oslobodio Batka. Obojicu lupeža sam uhvatio ispred gradske većnice.

Vajat se uputi u sobu pomoćnika. Holidej jedva podiže pogled.

— Na žalost, nisam mogao da ga spasem, Vajate.

Vajat je zabrinuto odmahivao glavom.

— Ne daju nam mira ti lupeži. No, čekajte samo, sredićemo mi vas. Jednog po jednog ćemo strpati iza katanca. Sudija Gordon će odmah suditi, a onda ćemo, mislim neko od nas sprovesti u robijašnicu. Somer će ovde biti obešen. Njega ništa više ne može da spase konopca. A onda ću ih jednog po jednog hapsiti. Počeću sa Kirkom Mek Loverijem.

Koreinov brat Ed ponudio je svoju pomoć. Hteo je da lično sprovede Batka u Feniks. Da će to sa uspehom obaviti, Vajat ni jednog trenutka nije sumnjao. Znao je da Ed Korein neće imati milosti prema čoveku koji je bio prijatelj i saradnik ubice njegovog brata.

Hal Somer je osuđen na smrt. Izvršenje presude trebalo je da se obavi u Tombstonu. Vajav Erp i njegovi prijatelji su pretpostavljali da će to biti udarac za razbojнике s vešalima. Međutim, prevarili su se u računu.

Odmah se pokazalo koliko je banda opasna i neuhvatljiva. Svi kao da su u zemlju propali. Vajat nije uspeo da nađe ni Kirka Mek Loverija.

— Ja ću ga uhvatiti — govorio

je maršal. Ako treba, zbog toga ću odjahati i do doline San Pedro.

Luk Šort je trljao bradu.

— Na Mek Loverijev ranč? To mora da je divno razbojničko гнездо. Najbolje bi bilo da tamo upadnemo noću.

— Na žalost, moram prvo da razgovaram sa Osvaldom Šibelom. Dobro je što sam Džona Milera strpao u Behanov zatvor. Tamo ga sigurno niko nije tražio. Sudija Gordon će ga predati dželatuu ruke. Ja lično verujem da on nosi još nekoga, pored Ernesta Pilgrama na duši.

U Tombstonu je opet zavladao mir.

Ubice je stigla zaslužena kazna, sudija je otputovao, a banda s vešalima se razbežala.

Vajat Erp, Luk Šort i Dok Holidej su napustili grad. Kad su stigli do male stanice za zamenu konja u Hovkins polju, maršal zaustavi konja. Sva trojica su sjahala. Vajat reče glasno:

— Luk, vi se prvi vratite nazad. Ljudi u gradu su videli kako odlazimo. Obavestiće razbojнике o tome i uskoro će svi biti ponovo u Tombstonu. Mi ćemo uskoro za vama, obilaznim putem.

Teksašanin i kockar su začuđeno pogledali maršala. Vajat priđe čuvaru stanice i zamoli ga za klješta, jer je njegovom vrancu olabavio ekser u potkovici.

— Naravno, odmah! — uzviknu psremno starac i pohita u kuću.

Dok je maršal tobože gledao potkovicu, dopašnu prijateljima:

— Odjašite prema Tombstonu, Luk. To jest, čim više ne bude mogla

ova stara sova da vidi, skrenite i pođite za nama.

Holidej se nasmeja jer je odmah shvatio. Teksašanin, međutim, upita:

— I... — No i njemu je sinulo.
— Stari pripada šljamu, zar ne?

— Ranije je pomagao Klantonovima. Neka ne mogu da poverujem da se ovaj stari momak promenio. Čim sam ga ugledao, sinulo mi je da ga treba nasapunjati. Neka u gradu veruju da se vraćamo. To će malo ohladiti usijane razbojničke glave.

U to se vratio stari čuvar stanice i pružio maršalu klješta. Vajat ih je prihvatio. Neko vreme petljao je oko potkovice, a onda se zahvalio starom, vrativši mu klješta.

Vinuli su se u sedla i odjahali.

Luk Šort je grabio prema istoku.

Stari čuvar stanice Morton pratio ih je žmirkajući pogledom. Kad ih je izgubio iz vida odhramao je do korala, gde je jedan jednooki čovek sekao drva.

— Rik, odjaši odmah u grad. U salunu Roze Džindžer pitaj za Kasa Kleborna.

— I?

— Reci mu da se Vajat Erp, Dok Holidej i Luk Šort vraćaju u grad.

— Ali, gazda, pa ja sam video malopre onu trojicu. Jahali su na jug. Hoću da kažem, samo da je Teksašanin skrenuo ka istoku, ali...

— Čuti i čini ono što ti govorim. Kas po svaku cenu mora da bude obavešten. Ako njega ne budeš našao, idi do Flanaganovih. Njih takođe nećeš zateći u kući. Tamo će biti njihov otac, pa možeš njemu da kažeš.

Tako je Tombston bio obavešten da će se tri opasna čoveka vratiti. „Pacovi” se još nisu usudili da napuste svoja skrovišta.

Za to vreme tri jahača su grabila prema jugu, ka udaljenom Šibelovom ranču.

Kada su se našli u blizini Klantonovog imanja Vajat Erp se seti mrtvog kauboja Stona. Njega, međutim, nije bilo u kaktusima. Maršal je sam jahao kroz kaktuse, dok je Šort držao levu stranu, a kockar desnu, kako bi se obezbedili od eventualne zasede razbojnika.

No, vazduh je bio čist. Od Klantonovih kauboja ni traga.

— Da li je u vezi s tim lupežima, koji preseću putnike dokazana Ajkova krivica. Da li ste utvrdili da je on, Ajk vođa razbojnika s vešalima — raspitivao se Luk.

Vajat odmahnu glavom.

— Nije uopšte. Činjenica da je nekoliko njegovih kauboja napadalo putnike i pljačkalo ih, koristeći sive marame kao i razbojnici s vešalima, nipošto ne znači da je njihov rančer vođa bande.

Teksašanin se češao iza uha.

— Znaite, Vajate, mene najviše brine što tog Ajka Klantona ne možemo da dokopamo i pritismo. On je neka vrsta legende u ovom kraju. Ajk Klanton! Šta se sve ne krije iza tog imena!

— Tako je, Teks. I baš zato ga ne možemo tek tako uhvatiti. Naročito ne ja, jer ćemo time navući njegovo otvoreno neprijateljstvo svih onih koji su mu prijatelji, ili ga se boje. Iskreno rečeno, ne mogu da tvrdim da u njega sumnjam. Bolje, ne bih imao čime da potkrepim

tu sumnju. Uostalom, ja tu sumnju ne bih hteo ni da pokažem, jer to ne bi bilo baš mudro. Onda tek ništa ne bih saznao. Jedino što bih možda time dobio, to je još veći broj neprijatelja. Ukoliko bi se ispostavilo da je on vođa razbojnika s vešalima, svi njegovi ljudi bi nasrnuli kao bez glave, što bi ovom kraju donelo još veće nevolje i nemire. Ako hoću da ga stavim iza katanca, moram prvo da pribavim stoprocentne dokaze da je on vođa bande.

— Zar ste zaboravili jučerašnje pokliče u ulici Alen, kada je Klanton sjahao ispred Krista palasa?

— To ništa ne dokazuje. On je za ljude, kao što je i pre bio, veliki Ajk Klanton. To će i ostati. Najbučniji su njegove pristalice i oni koji ga se boje.

— A Fin? Kako je samo govorio taj lupež? Tako je besramno govorio, kao da je Klem izvršio samoubistvo, a ne pao kao žrtva strelca iz zasede.

— I? Šta mu je njegov brat Ajk na to uzvratio?

— U redu, to je bilo dosta prepredeno, ali mene ne može da zavarava. Da vam iskreno kažem, Vajate, po mom mišljenju, on je vođa sivolikih. A Fin, taj ljigavac...

— E, što se tiče Fina, to je savim drugi list. No, i njega možemo tek onda da ščepamo, kada pribavimo prave, vidljive dokaze o tome da je kriv.

Maršal je logično razmišljao i upravo tako i dejstvovao. Ako je želeo da dočepa prevejanog Ajka Kantona, onda mora to da bude grom iz vedra neba, munja koja će da osvetli svu rančеровu krivicu.

Na žalost, borba protiv razbojnika s vešalima ličila je na borbu s utvarama. Tek tu i tamo naišli bi na otpor i upravo kad im se učinilo da su naišli na dragoceni trag, utvrdili bi da ih on nipošto ne vodi ka cilju.

Gde li se krio glavni trag i kud je mogao da vodi? Da li je možda čovek, čiji se ranč nalazio nekoliko milja zapadno od polja kaktusa, ipak toliko traženi vođa razbojničke družine, Isak Klanton? Da li niti ove razbojničke družine ipak vode tamo? Da li bi se možda ta mreža, gora i opasnija od mreže otrovnog pauka, mogla uništiti, kada bi se odlučujući udarac zadao baš Isaku Klantonu?

Maršal je bio u pravu, strahujući da bi hapšenje rančera Klantona bezmalo izazvalo pobunu u Tombstonu i celoj pokrajini Kočiz. U svesti građana je ime Klanton još uvek bilo duboko usađeno, a ogroman strah još uvek prisutan. Da se i ne pominju bezbrojni prijatelji, pristalice i rodaci. Osim toga, Ajk Klanton se ne bi ni dao tako lako uhvatiti. Pojavljivao se kao duh, ali uvek negde u pozadini svih zbivanja, ne ostavljajući utisak da je ipak on taj koga treba tražiti. Naprotiv, najoštrijem čuvaru zakona na Divljem zapadu, maršalu Vajatu Erpu, ni do današnjeg dana nije dao povoda da ozbiljno u njega sumnja.

Upravo je to bilo ono najgore. S druge strane, sve što su razbojnici s vešalima činili, pravila koja su važila u ovoj zločinačkoj družini, sve je upućivalo na velikog vođu i neodoljivo podsećalo „na zlatne dane bande Ajaka Klantona”. Ne sa-

mo na bandu nego i na nekadašnjeg vođu!

Tri jahača su zamišljeno posmatrala preko savane peščane dune iza kojih se nalazilo veliko Plavo jezero i pašnjaci na kojima su pasla Klantonova goveda.

— Tom čoveku mogu da doskočim jedino ako budem imao gvozdено strpljenje i upornost — procedi maršal kroz zube.

— Na žalost, u međuvremenu se može još mnogo zločinačkih dela počiniti — podsetio ga je Teksašanin.

— Pa mi se, Teks, trudimo da sprečimo sva nedela, koliko je to naravno moguće. Ja vam tvrdim da bi nedela bilo još više i još mnogo drugih nepravilnosti, ako bismo počinili kobnu grešku i uhapsili Ajka Klantona ako je nedužan.

— Upravo tako štoje stvari — složio se kočkar. — Tu leži srž problema. Ako tu udarimo, možemo samo da ohrabrimo ljude s vešalima, kojih sigurno ima preko stotinu. Verovatno bi učinili još više zla, nego da je Ajk slobodan. Ovako nam je nekako pri ruci. Nalazi se na svom ranču i svako može slobodno da stigne do njega. Meni se sve čini da razbojnici s vešalima i ne znaju ko gore vodi organizaciju, ko izdaje naređenja. Siguran sam da je najveći broj uveren da je baš on gazda, mislim Ajk Klanton. Ukoliko maršal na njega udari potpuno će podivljati.

Vajat je potvrdio.

— Upravo od toga 'i ja strahujem. Da i ne govorim o tome da smo svega trojica; da ne možemo da računamo ni na jednog pomoćnika i da nas banda može veoma

brzo savladati. Ovako, moć Ajka Klantona može i nama da koristi. On mi pomaže u izvesnom smislu, mada toga naravno nije svestan. Konačno, on, taj ozloglašeni i svim mastima premazani čovek, još se nijednom nije otvoreno postavio protiv zakona. Prema tome, ni sitne ribe se ne usuđuju da postupe drugačije. A ovi napadi krišom noću sitnica su prema onome što bi moglo da usledi.

— Sve mi se čini da se mi igramo mačke i miša sa bandom — zaključio Teksašanin.

— Na žalost, tako je. Moram da udaram bilijarsku kuglu tako da mi zelena ivica — banda — pomaže, ne znajući to ni sama.

— Naš najveći pomagač je upravo i najopasniji čovek u ovoj pokrajini — zaključio kočkar ovaj razgovor.

Grabili su prema jugu u oštrom galopu. Obrisi Plavih planina sve su se jasnije razaznavali. Pošto su prilično kasno krenuli iz Tombstona, sunce se već bližilo zapadu. Pre nego što je mrak sasvim osvojio, stigli su do stenovitog predela, u kome se maršal nedavno borio sa razbojnikom Deridžom. Potražili su sigurno skrovište za konje, a onda ih maršal odvede do skrivenog izlaza iz podzemne galerije, koja je počinjala na Šilerovom ranču.

— Ne možemo svi kroz ovaj prolaz.

— Pustite mene da ja idem — javio se Teksašanin.

— Baš vi, najviši od nas trojice! Koliko ja cenim, nigde se usput nećete moći da uspravite. Bila bi to veoma neprijatna šetnja, Luk.

— Ne mari ništa. Bolje da vi idete okolo, vi poznajete put za ranč, a to je važno.

Vajat je nameravao da jaši do ranča, ali je mislio da najvitkiji među njima, kockar, krene kroz podzemni prolaz. Međutim, Teksašanin se već uvukao kroz otvor i dobio preko ramena:

— Očekujte me preko kod pekare.

— Moram da vas upozorim, Luk! Taj prolaz mora da je pun prepreka.

— Da — smeja se džin. Već sam i ja pomišljao da Šibel nije bušio rupu po mojoj meri, pa se ujka Šort neće baš moći da šeta.

Rekavši to, iščezao je u špilju.

Maršal i Dok Holidej su izvukli konje iz skrovišta i nastavili put. Uskoro je kamenje bilo tako oštro i gusto da je Vajat morao da sjaši s konja i povede ga za povodac. Holidej je učinio isto. Sada su mnogo sporije napredovali, jer se u ovoj kamenitoj pustinji, uprkos mesečini, jedva videlo. Kao što je iznenada kameniti predeo stvorio pred njima, tako je i iščezao. Pred njima je bila čistina, i kapija ranča. Jedva ako se nalazila na trista pedeset jardi rastojanja.

Maršal zaustavi konja. Holidej mu priđe i došapnu:

— Bogami, oni su se lepo ušančili. Ko ovde ne zaluta slučajno, ranč nipošto ne bi mogao da nađe.

Sada je tek čoveku iz Misurija palo u oči da se imanje doista nalazi veoma vešto smešteno van svih puteva, zaklonjena stenama s jedne, a planinama s druge strane.

Holidej je pažljivo posmatrao građevine ranča.

— Da vi već niste bili ovde, Vajate, ja bih osumnjičio Šibela da je svoje imanje pretvorio u glavno utvrđenje Ajka Klantona.

Vajat pogleda svog prijatelja ispod oka.

— Ko kaže da to i nije tako, Dok? Zar je nemoguće da je glavno uporište Ajka Klantona ovaj ranč, bez obzira što sam ja već ovde bio. Ah da, sad shvatam. Vi pretpostavljate da ovde više nema ničega što ja nisam otkrio, što je meni promaklo. Nemojte zaboraviti da sam ja ovde doveden kao zarobljenik i da sam kratko vreme, koje sam proveo na ovom ranču, bio neka kombinacija invalida i begunca. Nije mi se pružila prilika da bilo šta istražujem.

Neko vreme su ćutke posmatrali ranč, obojica zaokupljena istim mislima: da li se nalaze pred rešenjem velike zagonetke? Da li se ovde nalazi utvrđenje vođe ljudi s vešalima? Nije li Osvald Šibel čovek koga već nedeljama traže?

Ni to nije bilo isključeno. Vajat nije imao prilike da razgovara sa njim. Sem Miler, brat ubice Džona Milera, oslovljavao je Šibela sve vreme sa „gazda”. S druge strane, ni to nije morao ništa da znači, jer možda je Miler bio kauboj na Šibelovom ranču, a svaki kauboj rančera oslovljava imenom gazda.

Ono što je najviše dovodilo maršala u nedoumicu bio je sam položaj imanja. Jednostavno nije mogao da se otrese onoga što je Holidej malo pre pomenuo: Šibelov ranč bi mogao da bude tajni štab ljudi s vešalima i skrovište njihovog vođe. Što su više posmatrali ovaj ranč,

sve im se više činilo da iz njega izbija nešto misteriozno. Holidejev konj lupi kopitom o kamen i taj zvuk obojicu trže iz razmišljanja i vrati u stvarnost.

Ovo je još uvek, bio samo ranč Osvalda Šibela i ništa drugo. Istina, maršala su ovamo na silu doveli iz Tombstona, što je uostalom, i bio razlog da se ovamo vrati. Taj Osvald Šibel je ružno postupio sa Vajatom, pa je ovaj rešio da sada s njim prečisti račune.

Jedino što je bila nepobitna činjenica bila je veza između razbojnika u Tombstonu i ovih ljudi na ranču. U to nije bilo sumnje. Osvald Šibel je maršalu ukrao zvezdu, jer su ga i rančer i njegovi pomagači smatrali mrtvim i ugurali zajedno sa kolima u ambar. Šta su dalje smerali sa njim, to Vajat jasno nije mogao da zna. Uspeo je da se uz velike muke oslobodi zarobljenštva i odjaši u Tombston. Sada se vratio po svoju zvezdu, a i zbog toga da sredi račune sa Šibelom.

Dva prijatelja su lagano krenula dalje. Kapija je bila širom otvorena, a bleđa mesečeva svetlost avetinjski je osvetljavala prostrano dvorište.

Levo se nalazila kaubojska kuća, desno šupe, a u produžetku rančerska kuća, iza koje se nalazio ambar. Iza kaubojske kuće nalazila se mala pekara.

Sada su se dva prijatelja iz Dodž Sitija nalazila na svega pedeset koraka od kapije. Ponovo su zastali i ćutke izmenjali poglede. Iako bez reči, dogovor je bio tu. Holidej je nastavio put, s tim da s druge strane nekako prodre u dvorište. Maršal je išao dalje, terajući konja prema šupama. Sjahao je i ostavio

konja. Srećom vranac je navikao da stoji mirno, iako nije vezan, i čeka svog gospodara koji ga je najčešće doživao zviždukom. Zahvaljujući tome maršal se već bezbroj puta izvlačio iz paklenih situacija, jer mu je konj u pravom trenutku dolazio u pomoć.

Vajat je netremice posmatrao veliku rančersku kuću, čiji je trem bio utonuo u mrak. Na levoj strani kuće otkrio je trag svetla, koji je padao na veliki zid ambara. Dakle, u kući je bilo nekog. Odlučio je da se prišunja, jer je pošto poto hteo da sazna ko se nalazi unutra. Učinilo mu se čudnim što u dvorištu nema nijednog čoveka, pa čak nijedne životinje. Naime, uspeo je da otkrije da se u koralu ne nalazi ni jedan jedini konj. Pogrbljen, prišunjao se šupi i puzeći stigao do rančerske kuće. Stigao je tako do trema. Ni tamo nije ništa otkrio izuzev jedne stare stolice za ljuljanje naslonjene na zid kraj samih ulaznih vrata. Uspeo je da otkrije da je prvi prozor poluotvoren. Došunjao se do ispod njega i napregnuto osluškivao.

Sve je bilo tiho. Maršal se uspravi i munjevito uskoči u sobu. Odmah je seo na pod, tako da ga spolja ne bi neko primetio. Pritajio se i nastavio da osluškuje. Verovatno se obreo u jednoj od spavaćih soba, jer sa desne strane je nazirao razmeštenu postelju. Vajat je polako pužao prema vratima i pokušao da ih otvori. Bila su međutim zaključana i to spolja. Znači, preskakao je prozor uzalud. Kada se ponovo približio prozoru, da se vrati na trem, sa vrata dopre jedva čujan šum. Napregnuto je osluškivao i čuo kako

se kućna vrata otvaraju. Posle toga je ponovo zavladała tišina. Ubrzo zatim čuo je korake na tremu. Očigledno se nepoznati trudio da hoda nečujno. Po svoj prilici se uputio prema uglu kuće. Sada je već bio sasvim blizu ivice prozora. Međutim, nijednom nije skrenuo pogled prema sobi u kojoj je maršal pritažen čučao iza prozora. Sva pažnja nepoznatog bila je usredsređena na dvorište. Verovatno je nešto čuo. Možda konja? Sada se nalazio na sredini prozora tako da mu se video profil. Maršalu se zamalo ote uzvik iznenađenja, jer je tog čoveka dobro poznao. Njegovo prisustvo ispunilo je maršala ogromnim iznenađenjem i nevericom.

To nisu bili ni Miler, ni Deridž, a ni Osvald Šibel. Čovek, koji je sada stajao ispred prozora, nosio je takođe ime Šibel. Nosio je još nešto: veliku zvezdu na levoj strani grudi.

Šerif Sirli Šibel! Pokrajinski šerif pokrajine Pima!

Šta li je taj čovek ovde radio?

Možda je njegov dolazak ovamo nije bio tako iznenađujući, kako se to maršalu činilo. Konačno, Osvald Šibel mu je bio brat.

Oblasni šerif je sada nepomično stajao ispred prozora i posmatrao dvorište. Vajatu je bilo jasno da će za nekoliko trenutaka otkriti njegovog vranca ispred šupe. Zbog toga što to nije theo da dozvoli, a i zbog toga što bi se teško još jednom našao u ovako povoljnoj poziciji u odnosu na šerifa Šibela, munjevito se uppravio, provukao ruku kroz poluotvoreni prozor i potapšao šerifa po ramenu.

Sirli Šibel se ukočio kao okamenjen. Nekoliko sekundi nije bio u

stanju da se okrene. Kada mu je to konačno uspeło, razrogačio je oči videći čoveka na prozoru.

— Vajat Erp?!

— Da, Šibel, to sam ja. Izvinite, molim vas, što sam provalio u kuću vašeg brata.

Maršal hitro preskoči prozor i stade pred šerifa. Posmatrali su jedan drugog ispitivački. Sirli Šibel je očigledno bio izbačen iz ravnoteže. Iznenađna pojava nekog stranca bi ga u svakom slučaju uplašila.

Pošto je taj neočekivani posetilac bio baš maršal Vajat Erp to ga je šokiralo.

Šibel se najzad pribrao. Skinuo je šešir i nervozno ga okretao u rukama ne skidajući pogled sa maršala.

— Smem li da pitam šta tražite ovde, maršale?

— Naravno da smete, Šibel. Tražim vašeg brata.

— Tako...

Vajat izvuče iz džepa jednu od svojih crnih cigara i stavi je među zube. Pošto je kresnuo šibicu, plamičak na trenutak osvetli surovo tvrdo lice Sirli Šibela.

Čovek iz Misurija mirno odbi dim i upita:

— Vi, mi, verovatno, ne možete reći gde mogu da nađem vašeg brata?

— Ne, to ne mogu — uzvрати mu šerif.

Vajat se nemarno nasloni na stub trema.

— Šteta. Rado bih razgovarao s njim.

— O čemu?

Vajat je osetio u Šibelovim rečima ispitivački, neprijateljski ton. Nekoliko puta je već naleteo na

ovog neprijatnog čoveka. Poslednji susret je bio posebno mučan. Naime, Sirli Šibel je pokušao da izvuče dvojicu razbojnika, koja su na veoma svirep način opljačkali jednu ženu. Učinio je to, iako je znao da ih po zakonu mora kazniti i to primerno. Vajatu je pošlo za rukom da razbojnike ponovo uhvati i vrati u zatvor. Šibela je, naravno, to veoma naljutilo, ali, nije smeo da preuzme bilo šta protiv saveznog maršala. Međutim, u njemu je ostala mržnja prema čoveku koji je zanemario njegovu odluku i na tako nedvosmislen način, javno mu ukazao na obaveze i dužnosti. Naravno, nije se obazirao na to što je maršal bio u pravu. Vajat Erp je grozničavo razmišljao o tome da li Šibel, oblasni šerif, zna šta njegov brat čini. Šta zna o onome što se još juče ovde odigralo? Interesovalo ga je šta on sada ovde traži. Možda su svi ti događaji bili međusobno povezani. Međutim, iznenadna pojava oblasnog šerifa mogla je biti isto tako i puka slučajnost. On je i ranije navraćao, mada retko, kod svog brata Osvalda.

Maršal poče bez uvoda.

— Mene su u Tombstonu napali neki lupeži, savladali me i dovukli ovamo.

— Kada? — raspitivao se šerif. Nije pitao zašto, niti ga je zanimalo s kim se sukobio, niti ko ga je ovamo dovukao. Njegovo pitanje je bilo krajnje neuobičajeno i čudno — kada?

Jasno, to maršalu nije promaklo i postao je krajnje obazriv. Tog trenutka je Vajatu bilo jasno da je oblasni šerif Sirli Šibel dobro upućen u poslove svog brata rančera.

— Juče — uzvрати mirno Vajat, netremice posmatrajući šerifovo lice. Primetio je na njemu grč.

— Tako, juče? — ponovi Šibel. — To je baš čudno!

— Zbog čega?

— Zbog toga što sam ja ovamo stigao juče.

— Juče uveče? — raspitivao se Vajat dalje.

— Da, juče uveče. Tačnije rečeno, kasno u popodne. Ali tada vi niste izgleda više bili tu. — Šerifove reči delovale su podrugljivo i pozdrivo u isto vreme.

Čovek iz Misurija je premeštao cigaru sa jednog kraja usana u drugi.

— Vi mi izgleda ne verujete, Šibel?

— O, verujem vam, verujem!

— Meni je uostalom svejedno da li mi verujete ili ne. Važno je da sam ja juče ovamo doveden i da vaš vrli brat nije baš najbolje postupao sa mnom.

Šibel nabra obrve.

— Ja to baš ne shvatam najbolje. Da li biste bili ljubazni da mi to malo preciznije objasnite?

— Svakako. Ležao sam vezan na kolima i vaš brat, kao i njegov pomoćnik Sem Miler, smatrali su me mrtvim. Odvukli su me preko u ambar i posle izvesnog vremena je tamo ušao vaš brat, uvukao ruku pod platno arnjeva i strgao mi zvezdu sa grudi.

— Laž! — vikao je Sirli Šibel.

Na to maršal pruži ruku i povuče ga prema sebi.

— Budite oprezniji sa izrazima, Šibel.

— Pustite me!

— Gde je vaš brat?

— Ja to ne znam.

— A šta vi ovde radite?

— To se vas ne tiče — branio se šerif.

— Ja mislim da me se tiče i te kako.

Vajat ga povuče ispred trema u dvorište, a onda tiho zazvižda.

Taj zvižduk se uopšte nije odnosio na vranca i životinja mirno ostade da svoji tamo gde je maršal ostavio.

Na uglu kuće se pojavi jedan čovek.

Dok Holidej!

Zastao je ispred Šibela sa upere-
nim revolverima. Šerif ga namrgo-
deno odmeri.

— Ko je sad ovo? — procedio je kroz zube.

— Moje ime je Holidej, mister —
uzvрати mu kockar tiho. — Ja se
danam da ćemo se nas dvojica do-
bro razumeti.

U Holidejevom glasu se jasno
osećala ironija.

U prvom trenutku Šibel se pre-
pustio svojoj sudbini i ćutao.

Vajat stupi ponovo na trem, pri-
đe ulazu, gurnu vrata i obre se u
tamnom hodniku.

Levo ispod vrata probijao se trag
svetlosti u mračan hodnik. Vajat
naglo gurnu vrata, pa ostade da
stoji u hodniku.

Kuhinja je bila prazna. Na stolu
je stajala velika lampa, a kraj nje
jedne raširene novine.

Vajat priđe stolu i baci kratak
pogled na novine. Bile su stare i
požutele. Već je hteo da izađe iz
kuhinje kad primeti da je na njima
ostao trag nečeg ispisanog. Zapravo
video je otiske slova. Kad je
malo bolje osmotrio novine, ustano-
vio je da je neko napisao pismo,

koristeći se novinama kao podlo-
gom. Uspeo je da razazna nekoliko
reči: „Odjahali u Nogales... Veoma
važno... Očekuju i...” Ništa više
nije mogao da pročita, iako se tru-
dio. Mogla je to da bude u pitanju
krajnje nevažna cedulja, no maršal
nije mogao da se oslobodi predose-
ćanja da je to što je sada otkrio
od posebne važnosti.

Pregledao je celu kuću da bi se
uverio ima li u njoj nekog, a onda
ponovo izašao.

Sirli Šibel je stajao još uvek is-
pred zgrade nasuprot kockaru. Za
sve vreme, dok je Vajat bio odsu-
tan, nisu progovorili ni jednu jedi-
nu reč.

Vajat zamišljeno pogleda šerifa.

— Žao mi je, Šibel, ali vas mo-
ram povesti sobom.

— Povesti? — opirao se šerif. —
Šta vam pada na pamet? Kako me
možete povesti? Šta sam vam ja to
učinio? Vi ste došli ovamo na ranč
mog brata, pretresli ste kuću, po-
stavili ovde ovog čoveka da me sa
revolverom, čuva, a sad još hoćete
da me povedete.

Na to Holidej prsnu u smeh.

— Vi me zabavljate, Šibel. Vaš
brat se juče poneo prema maršalu
kao drumski razbojnik. Vi nemate
uopšte osnova da se tako postav-
ljate ovde. Ako ste ipak uverenja
da imate razloga zbog kojih bi se
pravili važni, hteo bih samo da
vas podsetim na Galingera...

Nije još ni završio rečenicu, a
Šibel neobuzdano uzviknu:

— Šta se mene Galinger tiče? Šta
ja imam s njime? Nemojte sada po-
tezati stare priče.

— Mogu da mislim da to vama
ne bi bilo baš prijatno, Šibel, —

primeti kockar. — Napred, gde je vaš konj?

— Eno ga u štali.

Vajat je posmatrao dvorište, a onda neočekivano upitao:

— Koga još ima na ranču?

— Nikog.

— Gde je crni sluga?

— On mora da je s mojim bratom...

— Hoćete da kažete „odjahao”. Kuda?

— Ja sam vam već kazao da ne znam.

— Onda ćemo zajedno odjahati u Nogales.

U Šibelovom pogledu video se užasan strah. Uplašeno je uzmakao do zida kuće.

Prema tome, maršal nije pucao u prazno. Osvald Šibel i njegovi ljudi su odjahali u Nogales, a on, Sirli Šibel, je to znao.

No kako je on dospeo ovamo na ranč? I šta je zapravo ovde tražio? Jasno je bilo da se šerif svim silama trudi da ničim ne tereti svog brata. Doveo je svog konja iz štale i ljutito posmatrao čoveka iz Misurija.

— Vi, dakle, doista hoćete da me odvućete u Nogales?

— Odvućemo? O tome ne može biti govora, Sirli Šibel. Odvučen sam bio ja i to na veoma čudan ranč vašeg brata.

— I da je tako, ne znam kakve veze ja sa tim imam? Kakav vi razlog imate da mene vućete u Nogales? Ja ne znam šta moj brat tamo čini, mislim ako je tamo otišao.

— Vaš brat jeste tamo i vi to znate — odbrusi mu Vajat i okrete se. Kako mu se ne bi desilo da još

jednom ovde bude napadnut iz zasede, maršal je odlučio da se prvo uveri ima li nekog na imanju. Pretražio je kaubojsku kuću, štale, ambar i šupe. Na kraju je gurnuo vrata male pekare. Pošto je na trenutak bacio pogled unutra, hteo je da se vrati u dvorište, ali ga u poslednjem trenutku zadrža jedva čujan šum. Bilo je to kao pritajeno disanje čoveka. Nije bilo sumnje: u pekari se neko nalazio. Vajat se okrete i povuče vrata, ali ih ne zatvori sasvim. Ostao je nekoliko trenutaka napolje a onda naglo otvorio vrata udarcem noge, izvukao revolver, otkočio ga i uzviknuo:

— Izlazi napolje!

Prvo se čulo ječanje, a onda kraci. Na vratima se pojavio crnac.

— Vidi, vidi, Horas! Ima li osim tebe još koga unutra?

Crnac odmahnu glavom.

— Ne, mister.

— U redu, pogledaću. Teško tebi ako si slagao!

— Rekao sam istinu!

Maršal je bio uvereh da Horas nije lagao.

— Gde je Osvald Šibel?

— Ne znam.

— To bi trebalo da znaš.

— Ne, on je odjahao i rekao mi da treba da ustrelim svakoga ko se približi ranču.

— Onda je trebalo da počneš sa njegovim bratom.

— Zar je čovek, koji je juče posle podne stigao, njegov brat?

— Zar to nisi znao.

— Ne, on uopšte ne liči na mog gazdu.

— Gde je Deridž?

— On i Hjuston su otišli s gazdom.

— Kada su odjahali?

— U praskozorje.

— Jesi li inače nešto primetio?
Mislim, u toku noći.

Crnac ponovo odmahnu glavom.

— Ne? Znači ipak hoćeš da mi podvališ. Nisi video jahača koji je ovamo stigao odmah posle mog bekstva.

Bio je to ponovo maršalov blef i to veoma uspešan. Horas žustro klimnu glavom.

— Jesam, njega sam i primetio. On je doneo vest, mislim.

— O tome te još ništa nisam pitao čoveče. Ko je to bio?

Horas sleže ramenima.

— Ja to ne znam.

Dok Holidej, koji je Šibela doveo do pekare, izvadi kolt iz futrole i otkoči ga.

— Šteta što ovaj simpatični crni momak mora da umre.

— Da umrem? Ali, mister...

— Moje ime je Holidej crno momče.

— Ali, mister Holidej! Ja i ne pomišljam na smrt. Prekinuo je i u pola rečenice razrogačio oči. Kako rekoste da vam je ime mister?

— Holidej.

— Dok Holidej?

— Tačno, prijatelju.

— Vajat Erp i Dok Holidej! — Crnac se lupi dlanom po čelu. — Mora biti da sam spavao! Naravno, vi ste Dok Holidej. Ali zašto ste kazali da ja moram umreti?

— Zbog toga što nisi hteo da nam kažeš ko je bio onaj jahač.

— Ovaj... dakle, hm. To sam možda mogao i da kažem maršalu. Taj jahač je na neki način ličio na jednog tipa. Da li je to baš bio

Hank Travalgar, ne znam pouzdano, jer ga ne poznajem.

— Hank Travalgar — ponovi Vajat Erp. — Kažeš da se taj lupež takođe muvao ovuda?

— Hteo sam da kažem da je jahač koji je noćas stigao ovamo, imao prilično sličnosti sa Hankom Travalgarom.

U toku ovog razgovora sa crncem maršal je ispod oka pomno posmatrao izraz lica šerifa Šibela. Na tom licu se, međutim, nije pomerio ni jedan mišić.

U tom trenutku se začu grmljavina, od koje se tle ispod, njihovih nogu treslo.

Vajat Erp i Dok Holidej pogledaše uplašeno jedan drugoga. Pomislili su isto.

Eksplוזija u podzemnom prolazu! Luk Šort!

Šibel je primetio izraz straha na licima dvojice prijatelja. Vajat se čak učinilo da je na usnama oblasnog šerifa zaigrao pakostan osmeh.

— Ta grmljavina dolazi iz, iz...

— Crnac je drhtao celim telom. — Mora biti da je neko u...

Vajat je stajao kao okamenjen, a Holidej nasloni revolver na Šibelo-ve grudi.

— Šta je to bilo, Šibel?

— Nemam pojma — uzvрати oblasni šerif.

— Ko je to u podzemnim galerijama?

— Rekao sam da nemam pojma.

— Eksplוזija je došla odande. Dakle, ko je tamo?

— Ja to doista ne znam, maršale.

— Sada mi još samo recite da uopšte ne znate za podzemne galerije — brecnu se Vajat i steže pesnice.

Šibel se trgao. Na čelu su mu se videle graške znoja.

— Podzemne galerije? Ja uopšte ne znam na šta vi ciljate, maršale. Ako mislite na pećine i špilje iza pekare, onda je sigurno tamo nešto odletelo u vazduh. Može se lako desiti da je došlo do eksplozije, u koliko se onuda muva neko ko nema šta da traži. Nije isključeno da je moj brat tamo smestio burad sa eksplozivom.

— Burad? — prosikta kockar. — Zar je hteo da vodi rat?

— Ovdje čovek mora da bude spreman na sve — pokušavao je Šibel da se izvuče.

Maršal dade svom prijatelju znak da ovu dvojicu dobro čuva, a onda sa zebnjom u srcu otrča prema pekari.

U tom trenutku se ne bi kladio u život svog prijatelja Teksašanina ni sa ulogom od jednog probušenog centa. Najverovatnije je div naleteo na sakriveni eksploziv i izazvao strahovitu eksploziju.

Maršal je stigao do bočnog zida male pekare, kada iza žbuna začu neki šum.

— Luk! — uzviknuo je.

— Da — čuo se krupni glas, a uskoro se pojavila i Teksašaninova džinovska prilika. — Evo me, maršale!

Vajat mu potrča u susret.

— Šta kažete? Zar nije bilo jedne gromoglasno bum — pitao je Teksašanin, smejući se.

— Ja sam bio veoma uplašen za vaš život, Luk — uzviknu maršal uzbuđeno.

— Ali molim vas, Vajate, kako smete biti takav pesimista? Neće ujka Luk tako brzo na onaj svet.

Pre toga bih morao da izmenjam nekoliko reči sa onim Šibelom.

— Kako to mislite sa Šibelom?

— Mislim sa onom bagrom koja je u podzemnim galerijala postavila tri zamke. Ta braća su bogami...

— Tri zamke — ponovi Vajat bez daha.

— Da, ali sa takvim bapskim šalama ne mogu da namagarče Luka Šorta. Konačno, nisam ja uzalud bio tri godine miner na željeznici. Tamo smo se služili mnogo prefinijim metodama. Napred u špijlama još na samom izlazu našao sam fitilj. On služi za šetnju kroz mrak, ako morate da napustite pećinu i ubrzo se tamo vratite. Prosto taj dugački beli fitilj odmotate, a onda ga ponovo namotavate ako hoćete natrag. Ne možete da promašite jazbinu. U najvećem broju slučajeva ti zamotuljci belog fitilja su dugački koliko i sami prolazi. Stara dobro poznata pesma. Uglavnom, da ne dužim priču ja sam pri izlasku mahnio čarobnim štapićem i posledice ste naravno morali čuti.

— Znači li to da je celo ono podzemno skrovište otišlo u vazduh?

— Tako nekako.

Maršal se smejao od srca ovom izuzetnom čoveku iz Tekasasa.

— Hvala bogu, da ste vi izašli na površinu zemlje.

— Da, istina, oni psi imaju nešto protiv, ali ja sam ih udesio. Psi su otputovali u pakao.

U razgovoru su dva prijatelja, Vajat i Teksašanin, stigli do ostalih.

— Kako ste ono rekli, Luk? Ko je imao protiv toga da vi izađete na površinu zemlje?

— Psi.

— Kako, zar ste naišli na nekoga u podzemnim galerijama? Mislim na neke ljude.

— Ljude? Ne, bili su to psi, pravi pravcati psi. Progonili su me i ja sam u padu izgubio jedan kolt, a drugi ispraznio. A onda sam na kraju povukao fitilj.

Maršal se uhvati za glavu.

— Ama, čoveče, ako vi mislite da sam ja nešto razumeo od toga šta vi pričate, varate se!

— Niste zar? U redu, ja to mogu ispočetka. Negde na sredini su se iznenada iz jednog bočnog prolaza pojavili psi i ustremili na mene. Potrčao sam, sapleo se...

— Zar u mraku — prekide ga kockar iznenađeno.

— Ko pominje mrak? Naravno da sam odmah poneo baklju. Njih ima koliko hoćete, pričvršćenih na kamene zidove.

— Bogami, nije to baš bilo lako.

— Ni to nisam kazao. Nego, gde sam ono stao? Dakle, sapleo sam se, izgubio kolt i kao za pakost baklja mi se ugasila. A onda ti prokleti psi. Ispraznio sam na njih magacin drugog kolta. U poslednjem trenutku, kad mi se činilo da se posle svih prebrođenih nevolja neću izvući, setio sam se eksplozije. Dakle, čarobni štapić je stupio u dejstvo, čulo se „bum“, ja sam bio na slobodi, a kamenje se sručilo na pse.

Vajat i Holidej se pogledaše značajno. Ovaj Luk Šort je bio pravo čudo od čoveka. Kockar je odmahivao glavom i rekao:

— Da ste mene poslali, maršale, sada bi ste imali jednog čoveka manje.

Teksašanin prsnu u grohotan smeh.

— Nemojte tako da govorite, Dok. Do sada sam ja, boraveći u vašoj neposrednoj blizini, bar sto puta pomislio: da si ti ujka Luk stajao tamo gde je bio kockar, maršal bi već bio mrtav. One lupeže ti ne bi mogao da pogodiš. Da ih savladaš! Iz prostog razloga što ti ni slučajno ne bi palo na pamet da učiniš ono što je učinio Dok. Pre svega, zbog toga što nikada ne bi mogao tako brzo da pucaš.

Holidej odmahnu rukom.

— Prestanite, ubico pasa!

Crnac je oborio glavu. Niko, međutim, nije obraćao pažnju na njega. Maršal je slučajno bacio pogled prema njemu i primetio mu na obrazima suze. Odmah ga je uhvatio za mišicu.

— Vi ste znali za pse?

Crnac je prvo odmahivao glavom, a onda, pošto je video cev Holidejevog revolvera uperenog na svoje grudi, procedio je:

— To su bili naši psi. Ja sam ih hranio.

Teksašanin nabra obrve.

— Ti hranio te paklene zveri? U tu priču ni sam ne verujem, čoveče. Ti psi su bili veliki kao telad.

— Ja sam im bacao hranu kroz gvozdene rešetke.

Luk zviznu kroz zube.

— A, znači one pećine sa strane, u kojima se nalaze psi, bile su obezbeđene gvozdenim rešetkama. Ja sam najverovatnije slučajno nogom povukao rezu, kojom su rešetke bile pričvršćene. Vidite, Dok, za dlaku sam izbegao smrt.

Crnac je očigledno znao više nego što je hteo da kaže. Sirli Šibel je

stajao sve vreme razgovora ćutke i nezainteresovano.

— Šta li se u njegovoj glavi kuvalo? Vajat ga pogleda ispod oka.

— Imate li vi da kažete nešto na sve ovo, Šibel?

Šerif huknu.

— Da, maršale Erp, imao bih mnogo što šta da kažem. Šta je Luka Šorta, na primer, podstakao na to da uništava vlasništvo mog brata?

— Vlasništvo? — Vajat je sasvim slučajno u kancelariji gradonačelnika u Tombstonu pogledao u knjigama koliko je Šibelovo imanje. Tada je ustanovio da se njegov posed prostire samo do pekare, a pekara je samo delimično bila na njegovom posedu. Druga polovina bila je indijansko zemljište.

— Žao mi je, Šibel. Međutim, čak ni pekara ne leži cela na imanju vašeg brata. A o podzemnom prolazu i da ne govorimo. To je već zemlja Apača.

— U redu, maršale, neću da se prepirem, jer i ja ne znam tačno gde se nalazi granica imanja moga brata. Međutim, ne mogu da se ne nasmejem na vašu primedbu. Zemlja Apača! Šta uopšte tim crvenim lupežima pripada?

Oblasni šerif je dakle bio zakleti neprijatelj Indijanaca.

Vajat pogleda Teksasašanina i upita:

— Da li je tamo unutra sada sve upropašćeno?

— U to budite sigurni. Tamo unutra nema ni jednog živog miša više.

Čovek iz Misurija iznebuha upita šerifa:

— U koju svrhu služe ti čudni podzemni prolazi?

— Ne znam, maršale. Vi mi stalno postavljate pitanja na koje ne mogu da vam odgovorim.

Vajat naglo uhvati crnca za grudi i povuče ga prema sebi.

— A ti? Ti, naravno, takođe ništa ne znaš.

— Baš ništa, mister Erp.

— I nisi čuo šta je Hank Travalgar ovde tražio?

— Ne, mister Erp. Ja sam imao mnogo posla.

— Hajde, idemo po tvog konja, a onda krećemo.

— Kuda?

— U Nogales.

Maršal je već pre izvesnog vremena primetio da šerif Sirli Šibel povremeno neupadljivo gleda prema kapiji ranča. Da li je nekoga očekivao? Verovatno je dobio cedulju sa porukom i sada čekao nekoga.

Maršal je već odavno razmišljao o ovom čuvaru zakona. Istina je, da je ovo pomalo neobičan čovek, da je u toku svog službovanja učinio mnoge stvari koje ne priliče jednom šerifu. Na primer, puštao je na slobodu razne lupeže koji su zasluživali kaznu, imenovao Džona Behana za šerifa u Tombstonu i još niz sličnih stvari. No ipak teško je bilo poverovati da je sarađivao sa razbojnicima.

Sirli Šibel je ranije bio vojnik, narednik, a odmah posle rata se zaposlio u policiji. Da je bio razbojnik i da je vodio život sličan njegovom bratu Osvaldu, to bi se već odavno znalo. Po maršalovom mišljenju je najverovatnije tek pre kratkog vremena otkrio mračne mahinacije svog brata, a ovde slučajno

našao i našao Osvaldovu cedulju, po svojoj prilici namenjenoj nekom drugom.

Već su stajali sa konjima usred dvorišta, kada Vajat iznenada naredi:

— Hajde, uvedite konje u štalu! A onda brzo u kuću!

Dok Holidej, Luk Šort, Šibel i Horas su se pritajili u maloj spavaćoj sobi, a maršal u kuhinji.

U istom trenutku maršalu je sinula ideja da poruka uopšte nije bila namenjena šerifu Šibelu, nego čoveku koga je oblasni čuvar zakona očekivao. To mu je palo na pamet jer mu se učinilo da iz daljine uz eksploziju čuje i topot kopita po kamenitom tlu.

Jedan jahač se približavao ranču. Topot se sve jasnije čuo. Onda su odjeknuli koraci na tremu, praćeni zveketom mamuza. Vrata su se odlučno otvarala, a zatim su se koraci čuli u hodniku. Pošto je sve bilo osvetljeno pridošlica nastavi da ide.

Vajat je prikriven u ostavi oštro motrio na kuhinjska vrata. Nepoznati otvori vrata, ne kucajući. Na maršalovo bezgranično iznenađenje u okviru vrata stajao je čovek, za koga je bio uveren da je udaljen od bande bar pet stotina milja.

Bio je to visok, vitak čovek oštra pogleda, u elegantnom smeđem odelu. Nosio je opasač od svetle kože, sa dva teška revolvera.

Bio je to Neš Čendler, bledoliki, kako su ga obično zvali. Revolveraš iz Rapid Sitija!

Ovaj dvadesetčetvorogodišnji čovek bio je u Dakoti, posle Hita, najozloglašeniји revolveraš. Pre dve godine ga je šerif Vindham uhapsio

i izveo pred sud zbog ubistva. Osuđen je na jedanaest godina robije.

Maršal je ovog tipa više puta viđao u Rapid Sitiju. Čak su se jednom i sukobili.

Čovek se obazre na sve strane, zakorači u kuhinju, priđe stolu, podiže novine i na licu mu se pojavi izraz razočaranja. Dokopao je novine, prelistavao ih i nervozno zgužvao. Gnevno je opsovao kroz zube, i hteo da napusti kuhinju. U to ugleda čoveka pred sobom.

— Erp! — uzviknuo je iznenađeno, ustuknuo i naleteo na zid. — Pa to je priviđenje!

— Ne zanosite se time, Neš!

— Kako ste dospeli ovamo?

— Čudno, baš to sam ja vas hteo da pitam!

Odbegli robijaš tek sada shvati u kakvoj paklenoj situaciji se našao. Čovek, koji se stvorio pred, njim, bio je savezni maršal Vajat Erp. Najopasniji od svih gonilaca razbojnika između planina Montane i Meksičkog zaliva.

Maršalu nije promakao hitri revolverašev pokret.

— Skloni ruku s kolta, Neš! Bilo bi mi žao da ti kvarim to lepo odelo.

Bledoliki razbojnik posmatrao ga je ispod poluspuštenih kapaka.

— Šta ovde hoćete, Erp? Kako ste ovamo dospeli?

— Najverovatnije mi nećeš verovati, Neš Čendler, ali ja sam ovde tebe čekao. Znaš, ja sam jedan prilično privržen momak, a šerif Vidman mi je prijatelj.

Zločinac je stajao kao okamenjen. Već sam maršalov glas potpuno ga je ukočio, a o očima da se i ne govori.

— Žao mi je, Neš. Ti si prevatio veliki put. Toplo se nadam da na tom putu nisi za sobom ostavio nijednog mrtvaca.

— I vi hoćete meni sasvim ozbiljno da trvdite da ste ovde baš mene čekali, Erp!

— Da, Neš, baš to hoću da ti ispričam. Osvald Šibel, na žalost, više nije mogao da te čeka. Morao je da ode. Hank Travalgar mu je doneo vest.

Razbojnikove oči su sada ličile na uzane proreze.

— Šta vi o toj vesti znate?

Maršal prsnu u grohotan smeh.

— Tvoja je nesreća, Čendler, što ti ljude sa zvezdom smatraš potpuno glupim. Hajde, ruke u vis!

Revolveraš diže ruke u visinu ramena. Vajat mu priđe i izvadi revolvere iz futrola.

Odbegli robijaš je sada bio sasvim obeshrabren. Činjenica da je naleteo baš na maršala Erpa ugasila mu je, posle tako dugog i napornog bekstva iz robijašnice, svaku nadu.

Vežan je izveden napolje i posađen na konja.

Luk Šort je izveo šerifa Šibela i crnca u dvorište. Nijedan od njih nije bio vežan, ali nije imao ni oružje.

Oblasni šerif je još jednom pokušao da negoduje, ali ne naročito ubeđljivo.

— Vi mi ne možete tek tako jednostavno oduzeti oružje, maršale. Ja vama ništa nisam učinio. Čak i da je moj brat, po vašem mišljenju, postupao nezakonito, ne dajem vam pravo da sa mnom postupate kao sa razbojnikom.

Vajat, koji je već sedeo na leđima svog vranca, uzvratu odlučno:

— Ja sa vama ne postupam kao sa razbojnikom, Šibel. No, pošto ste vi brat razbojnika, na čijem sam vas ranču našao, a pošto ste me uz to dvaputa obmanuli, imam osnova da sa vama postupam kao sa sumnjivom osobom.

— Šta smerate sa mnom?

— Jahaćemo zajedno u Nogales.

— Pa to je ludost, Vajate — negodovao je šerif. — Ja sam ovamo došao da bih posetio svog brata, a ne zato da bih prevatio šezdeset milja do Nogalesa.

— Vi će te svog brata naći u Nogalesu.

— Nemam vremena za tako dugo putovanje.

— Ko nema vremena, Šibel, ne bi trebalo da poteže ovamo. Ljudi vašeg brata me nisu pitali imam li vremena kada su me napali i nasilno doveli ovamo.

— Pustite me, Vajate — predložio je Šibel, sada daleko ljubaznije. — Ja doista ne mogu u Nogales. Moram natrag u Takson.

Možda bi maršal Erp i imao obzira, iako je postojala mogućnost da Sirli Šibel najverovatnije hoće na neki način da se odvoji od Vajata da bi mogao da upozori svog brata. Međutim, kada je pomenuo Takson oblasni šerif je probudio u maršalu neprijatna sećanja.

Kao što je poznato, razbojnici s vešalima su harali i po Taksonu. Nisu se čak ustručavali da izveštaj, koji je maršal ostavio za sudiju, jednostavno ukradu. Takson je glavni grad pokrajine Pima, a Sirli Šibel je tamo bio oblasni šerif. Pustiti sada tog čoveka na slobodu moglo je da predstavlja veliki rizik.

— Napred! — naredio je maršal.

Šest jahača izašlo je iz dvorišta. Probijali su se kroz stenovit predeo i najzad stigli do drumu poštanske kočije, a onda skrenuli prema jugozapadu.

Bleda mesečeva svetlost osvetljavala je predeo. Daleki obrisi Plavih planina delovali su avetinjski.

*
*
*

Hari Benson baci svoje karte na kockarski sto, pokriven zelenom čojom. Smeškajući se privukao je obema rukama gomilu zarađenih novčanica, skinuo šešir, strpao u njega novac i rekao:

— Tako, gospodo, za danas bi bilo dosta.

Petorica suigrača za kockarskim stolom mračno su gledala pred sebe. Peri Gomez, koji je izgledao kao da je smrtno bolestan, uzviknu piskavim glasom:

— Još jednu igru, Benson!

Bogati trgovac konjima odmahnu rukom i napusti salun. Krenuo je kući. Međutim, na putu do kuće nalazio se najelegantniji bar u Nogalesu „Zlatni dolar”. Trgovac nije žudeo za viskijem, koji je ovde bio doista dobar, nego je želeo da vidi ženu koja je točila piće, Končitu Alvarez. Ta precvetala lepotica sjajnih očiju već odavno je neodoljivo privlačila oženjenog trgovca.

Končita je stajala gore na vrhu šanka i upravo sipala nekom Meksikancu rakiju. Dok je to činila, smeškala se zavodnički. To je bogatog trgovca dovodilo do ludila od ljubomore.

Ostao je dva sata u baru, platio,

još jednom strasno pogledao lepoticu, a onda izašao napolje.

Nebo nad Nogalesom bilo je vedro i zvezdano. U vazduhu se osećao prijatan svež miris savane. U tom trenutku iz bočne uličice skrenu jedan jahač, skoči iz sedla ispred saluna, prebaci uzde preko prečke i stupi na trem.

Bio je to visok, snažan čovek, upadljivo elegantno odeven. Nosio je smeđi šešir, kratak smeđi kaput u obliku boleroa, belu košulju i pripijene pantalone. Nisko na bedrima visila su mu dva velike revolvera.

„Fin Klanton”, prođe trgovcu kroz glavu. Učinilo mu se da ga je elegantni jahač prezrivo odmerio. Benson ostade da stoji, gledajući za Klantom, koji je krupnim koracima uz zveket mamuza ušao u krčmu. Samo je pucnuo prstima kada je stigao do šanka, a lepa Končita je već potrčala prema njemu.

— 'bro veče, mister Klanton. Šta vas vodi ovamo?

Razbojnik se samo osmehnu.

Devojka mu se zavodnički smeškala, dodala mu flašu i čašu, duboko se nagla nad šank i počela nešto da mu šapuće.

Pritajeni posmatrač na tremu proguta pljuvačku. Nesvesno je stegao dršku svog revolvera. Isto tako nesvesno prišao je krilima pomičnih vrata i netremice posmatrao bar. Iznenada ga je mlada lepotica otrkila i pogledala u njega ljutito i iznenađeno.

Fin Klanton je pratio njen pogled. Istog časa se odvojio od šanka, prišao vratima, naglo gurnuo krila, a onda potpuno zbunjenog trgovca snažnim udarcem pesnice zbacio sa trema.

Benson je ležao ošamućen na zemlji i piljio u zvezdano nebo. Kada je konačno mogao da se pridigne, na tremu više nikog nije bilo.

Fin Klanton je nestao. Trgovac s konjima se prikrade ponovo na trem i još jednom pogleda u unutrašnjost lokala.

Dugonja Fin je stajao naslonjen na šank, drsko posmatrao lepu Končitu, pa čak i dodirivao njenu ruku.

Benson se ljutito okreće.

— Zar sam ja poludeo? — šaputao je samom sebi u bradu. — Šta me sad ta devojka uopšte tiče? Ja sam oženjen i...

Prešao je na suprotnu stranu ulice i ušao u krčmu koja se tu nalazila. Kad je napustio lokal ponoć je već odavno prošla. Izašao je iz krčme sa Benom Habelarom i malim krojačem Ganramom. Ova dvojica su skrenula prema jugu, a Benson je sam nastavio pravo. Bio je prilično pripit. U glavi mu je grmelo i brujalo. Kada je stigao do gradske većnice, nastavio je glavnom ulicom koja se sada oštro skretala prema severozapadu.

Benson je išao sredinom ulice. Do njegove kuće bilo je pet stotina koraka. Nalazila se na uglu ulice Lincolna. Ugledao je svetlost na prozoru na gornjem spratu. Pošao je brže. Neočekivano se sapleo i pao. Kada je hteo da se pridigne, zastao je u pola pokreta kao ukopan. Gore, gotovo do krova njegove kuće, uzdizala su se vešala, delujući zastrašujuće. Ležao je u prašini neko vreme i netremice piljio u vešala. Potrajalo je prilično pre nego što mu se u glavi razbistrilo. Nije mogao da se povрати od šoka. Hari Benson je znao

što znače ta vešala. Znao je dobro i ljude koji su ih postavili.

Ljude sa vešalima.

I u Nogalesu se za njih znalo. Istina, tek prošle nedelje je Ričard Grifit pričao o njima. Govorilo se da oni operišu uglavnom u Tombstonu. U novinama je pisalo o borbi Vajata Erpa sa ovom neobičnom razbojničkom bandom. Sve je to, međutim, bilo veoma daleko i nestvarno za ljude iz Nogalesa. Konačno, to ih nije pogađalo, pa i nisu shvatali sav značaj i opasnost.

Čelo trgovca konjima bilo je orošeno krupnim graškama znoja. Malo se pribrao tek kada je u susjednom dvorištu zalajao pas. Prvo što mu je palo na pamet bila je pomisao da odjuri do šerifa. Onda je malo razmišljao da ispriča čuvaru zakona. Šta je zapravo očekivao od šerifa? Pomoć!? Promenio je mišljenje. Neće otići do šerifa. Setio se nečeg drugog — Fina Klantona! Za trgovca konjima Hari Bensona je razbojnik iz Tombstona bio jedan od ljudi s vešalima. Čak brat vođe ove bande. Svi koji su govorili u Nogalesu o ovoj bandi, smatrali su Ajka Klantona vođom sivolikih razbojnika.

Danas je čak imao sreće da naleti na Fina Klantona. Navukao je sebi neprijatelja na vrat, i to takvog da goreg poželeti nije mogao. Pravog Klantona! Sada su se vešala našla pred njegovom kućom.

Zapao je u duboko očajanje. Prošlo je nekoliko minuta pre nego što se odlepio od zida obližnje radnje i krenuo. Korak po korak, nogu pred nogu. Kada je stupio na trem svoje kuće obazreo se bojažljivo na sve strane. Nigde nije bilo žive duše. Otvorio je vrata, krenuo šibicu i

upalio lampu u hodniku. Obišao je dnevnu sobu i provirio u kuhinju. Sve je bilo u redu. Hitro je pošao uz stepenice na sprat i otvorio vrata spavaće sobe. Žena je spavala dišući ravnomerno. Duga plava kosa joj do do ramena. Ličila je na dete. Benson tiho zatvori vrata i pređe na suprotnu stranu hodnika i odškrinu vrata dečije sobe. Kada je svetlost prodrila u malu sobu, srce mu gotovo stade. Krevetac je bio prazan. Kao gromom pogođen stajao na vratima nesposoban da skrene pogled. Džaoan! Gde li je? Njegova mala Džaoan! Ona je počeo da viče tako da se cela kuća orila.

— Džaoan!

Uskoro je dotrčala žena u dugoj beloј spavaćici. Gledala ga je izbezumljeno. Nije bila u stanju da izusti ni reč:

— Gde je dete? — oštro je upita Benson.

— Ne znam.

— Nestalo je!

— Ali, Hari...

Izbezumljeni trgovac zamahnu lampom koju je držao i smrska je o zid hodnika. Petrolej se razlio i uskoro buknuo. Uplašena žena je dokopala pokrivač i ugasila vatru.

Teško dišući, trgovac je stajao kraj ograde stepenica i kroz prozor posmatrao ulicu. Tačno ispred tog prozora uzdizala su se vešala i dobro videla omča.

Kada su se ženine oči navikle na mrak otkrila je vešala.

— Hari — prošaptala je drhtavim glasom. — Šta to znači?

— Šta ima da znači — uzvрати čovek. — To je znak ljudi s vešalima.

— Ali ispred naše kuće.

— Da baš ispred naše kuće.

— Zar taj znak ne znači...

— Da, znači smrt.

Žena pokri lice rukama i uzmahnu nazad.

— Ne! — vrištala je izbezumljena. — Hari, Hari, reci nešto!

— Šta mogu da kažem? Odveli su Džaoan, tu nema šta da se kaže.

— Ali... dete! Ne mogu da uzmu dete.

— Oni nemaju šta da pitaju. Ljudi s vešalima ne pitaju, nego dejstvuju.

Trgovac Benson se okrenuo, utrčao u spavaću sobu i skinuo vinčesterku sa zida. U trku je repetirao pušku, izleteo u dvorište i počeo da udara kundakom na prozor kućice uz štalu, sve dok se nije pojavilo lice jednog crnca.

— Džoe, moja ćerka je oteta.

Stari crnac je zbunjeno trljao oči:

— Džaoan? Mister Benson, pa to nije moguće!

— Moguće je, probudi ostale!

Gurnuo je kapiju, istrčao na glavnu ulicu i hitao prema šerifskoj kancelariji.

Mali Džef Kornel još uvek je bio nagnut na pisači sto i pisao jedan od bezbrojnih izveštaja o krađi goveda. Kada je ugledao kasnog posetioca, promrsio je mrzovoljno:

— Benson, vi? Šta tražite tako kasno? — Onda je ugledao pušku u rukama trgovca. — Mister Benson, šta hoćete s tom puškom?

— Moja ćerka je oteta, šerife.

Čuvar zakona žmirnu na jedno oko i malo zabači glavu u stranu.

— Šta kažete da se dogodilo?

— Moja ćerka je oteta. Mogu vam reći i ko je oteo. Ljudi s vešalima! Šerif ustuknu.

— Ali to je isključeno! U Nogale-

su te bande nema. Ona je gore u Tombstonu, a, kako čujem, verovatno i Taksonu.

— Mislite? Međutim, ja sam većeras video jednog od njih i to najgoreg — Fina Klantona!

— Fin Klanton — promuća čuvar zakona nervozno dobijući po površini stola.

— Šta će sada biti preduzeto, šerife? — upita Benson nestrpljivo.

— Šta treba da bude preduzeto? Ne znam.

— Ne znate? Zašto ste onda šerif? Zašto vas plaćamo.

Korneli se počeo iza uha, a onda lagano bez žurbe izvuče sačmaricu iz stalka i priđe trgovcu.

— Ol rajt, mister Benson — rekao je mirno. — Onda ćemo ga potražiti.

— Koga to; njega?

— Fina Klantona — uzvratil šerif mirno.

Hari Benson se sruči na tronožac i udari kundakom o pod.

— Nas dvojica da uhvatimo Fina Klantona? Niste to valjda ozbiljno mislili?

— Ali naravno. Vi ste rekli da se on nalazi u gradu i da sumnjate da vam je on oteo ćerku.

Hari Benson je napregnuto slušao ton kojim je šerif to rekao. Nešto mu je zazvučalo čudno, sumnjivo. Strah, koji je video na licu čuvara zakona kada je pomenuo Klantonovo ime bio je spontan i pravi. No, Korneli se vrlo brzo umirio, a onda čak mirno i spremno hteo da ide da traži tog opasnog čoveka.

— Ja nisam rekao da je Fin Klanton oteo moju ćerku, ali jesam rekao da se Fin nalazi u gradu. A ispred moje kuće se nalaze vešala.

— Znam — reče šerif.

Na to Benson poskoči sa stolice i snažno uhvati čuvara zakona za ruku.

— Vi to znate?

Šerif se zbunjeno trže, a onda pogleda trgovca nesigurno:

— Da, da vi ste mi to sami rekli.

Trgovac se okrete izađe iz kancelarije i snažno zalupi vrata.

Gde je Džozan Benson? To pitanje mučilo je sutradan ceo grad. Mala sedmogodišnja Džozan Benson je ote-ta. To su učinili ljudi s vešalima. Ispred kuće trgovca konjima još uvek su stajala vešala sa omčom.

Bilo je jedanaest sati kada je u glavnu ulicu Nogalesa ujahao čovek, koji je svojim neobičnim izgledom privukao poglede ljudi. Mogao je imati oko šezdeset godina. Mršav, uzanog lica, dugog nosa, šiljate brade i usta koja su ličila na jedva primetnu crtu. Oči su mu bile duboko upale u duplje. Nosio je crni „kalifornija“ šešir, crno odelo i crnu mašnu. Uz sve to svakako nije pristajao prsluk drečavo žut kao limun. Stranac je ispred Grand hotela kliznuo iz sedla, pustio uzde na zemlju i ušao u predvorje.

Mali Fred Bari, koji je sedeo za recepcijskim pultom, zbunjeno pogleda pridošlicu. Kada je ovaj potražio sobu, ljubazno mu je dao ključeve i poveo ga gore. No pre toga okrenuo je knjigu gostiju da se stranac upiše. Mladić je jedva uspevao da odgoneta šta je sitnim ostrim slovima ispisano. Ime Džek Arčibald Krojdon se jedva razabiralo, dok je reč iza toga bila veoma čitka — sudija!

Sudija Krojdon! Mladić razrogači oči i potrča u kuhinju da obavesti o

tome vlasnicu hotela, gospođu Longan.

U Nogalesu nije bilo čoveka koji nije čuo za sudiju Krojdon. Iz nepoznatih razloga napustio je svoj posao u Flagstafu i od tada radio samo po porudžbini.

Ko ga je pozvao ovamo u Nogales?

Ubrzo se pokazalo da sudija Krojdon ima u gradu poznanike. Kada je u podne ušao u salun „Zlatni dolar” od jednog stola ustade mali crnokosi Meksikanac, priđe mu i upita:

— Krojdon?

Sudija se namrgodi.

— Kako to govoriš sa mnom? Zar sam ja konjušar, momče?

Meksikanac skide šešir i procedi:

— U redu, javiću gazdi!

Gazda se, međutim, nije pojavio više od petnaest minuta. Najzad je ušao u lokal, a za njim mali Meksikanac.

Bio je to Fin Klanton.

Prišao je šanku, uzeo flašu i čašu i bez poziva seo za Krojdonov sto.

— Dakle, stigli ste.

Sudija klimnu glavom.

— Da, ja sam sudija Džek Krojdon iz Flagstafa.

— Nemojte se razmetati, čoveče. Ja znam da ste vi oterani iz Flagstafa, jer ste stalno pijani dolazili u sudnicu.

— Moram da vam zabranim takve optužbe, mister Klanton. Čak i va-
ma. Ja sam dobrovoljno napustio posao, jer se nisam slagao sa članovima gradskog saveta i nekolicinom građana. Ti ljudi, bednici jedni, nimalo se nisu razumeli u zakon i pravdu... i...

Fin tako grubo spusti flašu na sto

da su čaše počele da poskakuju, a Krojdon ućuta.

— Čoveče, nemojte mi držati pri-
dike. Nisam vas zato pozvao.

Sudija se trže.

— Šta dakle hoćete?

— Ovde će se danas održati jedno suđenje.

— Svakako. Zbog toga ste me sigurno i naručili.

— U redu, biće to suđenje protiv gradonačelnika Nogalesa.

— Protiv gradonačelnika? — upita Krojdon uplašeno. — A ja sam mislio protiv momka po imenu King.

— Ne, nego protiv gradonačelnika Tomasa Angelera.

Krojdonu je bilo potrebno nekoliko trenutaka da se pribere.

— Dakle protiv Angelera? Čime ga teretite?

— To će te već saznati. U tri sata će se održati suđenje u gradskoj većnici.

Sudija se naže preko stola i upita poverljivim tonom:

— Dozvolite, mister Klanton, ali ja moram da znam o čemu se radi.

— Već sam vam kazao: saznaćete.

Fin Klanton ispi do kraja piće, a onda ustade sa stola.

Krojdon je skupio hrabrost i takođe ustao.

— Mister Klanton, ja vas moram moliti da sa mnom postupate sa odgovarajućim poštovanjem, jer ću u protivnom odbiti da sudim.

— Da odbijete? Bedniče, pa vi ste srećni da negde možete da zaradite nekoliko dolara i kupite piće.

Sudija uzmače korak u nazad.

— Fine Klantone, nemojte zaboravljati s kim govorite.

— Pijanduro, u tri sata u gradskoj večnici.

— Mister Klanton — doviknu za njim sudija.

Fin, koji se već beše okrenuo, pogleda preko ramena.

— Šta još hoćete?

— Još jednu sitnicu ser, honorari!

— Šta hoćete? — pitao je ponovo bandit, ne shvatajući.

Na to sudija počeo da pokreće prste kao da broji novac. Fin otpljuna trunčić duvana tačno ispred izglacanih čizama sudije i promrsi:

— Dve stotine!

— Ne! — ustuknu sudija. — Ne mislite valjda ozbiljno, mister Klanton? Valjda ne verujete da ću ja za dve stotine dolara održati suđenje? Nisam valjda zbog te sume prevalio ovoliki put?

— Dakle, nećete? — Fin se zagleda u Krojdonove oči.

Sudija se uvijao kao crv.

— Šta znači „neću“? Ne mogu! Dve stotine dolara nije honorar za čoveka mog položaja. Prevalio sam ogroman put, a sada još treba da vodim i suđenje, ne znajući pri tom o čemu se radi.

Fin sleže ramenima.

— U redu, Krojdon, nemojte. Gubite se!

Pošao je prema vratima i izašao na trem. Sudija je nastavio da pije, sipajući nemilice iz flaše koju je Fin ostavio na stolu. Beonjače su počele da mu se crvene, a pogled postao staklast.

Kad je ustajao, trebalo bi po svesmu da je mrtav pijan. Međutim, Džek Arčibald Krojdon nije bio pijan. Uspravljen, sigurnim koracima prošao je kroz lokal i izašao.

*
* *

Prepredeni nakupac goveda Sirli Kok stajao je naslonjen na kapiju svog dvorišta i samozadovoljno posmatrao veliki koral u kome su se nalazila goveda koje je upravo kupio.

Goveda iz Meksika! Jevtina stoka! Sirli Kok je znao, kao uostalom i čovek koji mu je stoku isporučio, da je ona ukradena.

U ovom poslu učestvovao je niko drugi nego Fin Klanton. Međutim, bio je dovoljno prepreden da ne istupa otvoreno, nego se držao u seneci. Trgovac, veoma gramziv, odmah je prihvatio cenu i isplatio stoku. Sada se osećao kao bogataš.

Okrenuo se i pošao preko dvorišta. Ušao je u šupu u kojoj je bila smeštena hrana za stoku. Iznenada iza jednog sanduka iskoči čovek i preseče mu put. Bio je visok, mršav. Lice mu je bilo pokriveno sivom maramom, a u ruci je držao revolver.

Trgovac je stajao kao pogođen gromom.

— Šta hoćete od mene? — mucao je.

— To znaš veoma dobro, Kok.

— Ne shvatam...

— Novac!

— Novac?

— Da.

— Ali ja nemam novaca.

— Možeš da nabaviš novac. Imaš napolju dosta stoke.

— Mislite na goveda? Ona nisu moja.

— Ne govori gluposti! O tome mi znamo sve.

Trgovac je grozničavo razmišljao. Da se možda Fin Klanton ne krije

iza svega toga? Kakav užes! Konačno, već je dobio novac za goveda. Možda sada traži istu sumu još jednom? Neshvatljivo, jer bi u tom slučaju doista bila preskupa.

Razbojnik prosikta:

— Koliko da se razumemo, danas u podne u dva sata doći ću ponovo. Nemoj da činiš gluposti. Ako ti slučajno padne na pamet da nekog o ovome obavestiš, šerifa na primer, s tobom je gotovo, Kok. Dakle u dva sata novac treba da bude tu.

— Koliko novaca? — pitao je trgovac drhtavim glasom.

— Sav novac. Dobićeš neki procent od toga.

— Ali to je nemoguće. Prvo i prvo, ne mogu goveda tako brzo da prodam, a drugo...

— Možeš da ih prodaš — prekide ga razbojnik a onda se izgubi kao fantom.

Kok je stajao ošamućen. Šta se to dogodilo? Jedan od ljudi s vešalima bio je kod njega i hteo da ga uceni. Znao je da su već u gradu. To je čuo u rano jutro. Konačno, pred Bensonovom kućom video je vešala. Uostalom, to je znao ceo Nogales. Bila je poznata stvar da je Fin Klanton u gradu.

Kok je to saznao pre ostalih, još tokom noći. Pet kaubojja, koji su doimali goveda, nisu pomenuli Fina, ali kada je Kok pitao ko je gazda, jedan od kaubojja reče:

— O tome ne sme da se govori.

To je trgovcu bilo dovoljno. Ako o tome ne sme da se govori, onda gazda može biti samo Klanton, i to Fin Klanton. Nije bilo prvi put da ovde obavlja takve prljave poslove.

Kok je kao bez glave trčao glav-

nom ulicom prema šerifskoj kancelariji. Čuvar zakona ga odmeri mrzovoljno.

— Šta hoćete, Kok? Zar ne vidite da sam zaposlen?

— Vidim, ali nešto treba da vam kažem. Upravo me u ostavi za stočnu hranu napao jedan od ljudi s vešalima.

Šerif skoči sa stolice.

— Dosta mi je svega! U sred noći je kod mene banuo Hari Benson i trabunjao je nešto o ljudima s vešalima. Jutros je došao gradonačelnik sa istom pričom, a sada stižete i vi. Ostavite me molim vas na miru s tim glupostima.

— To nisu gluposti. Ja očekujem od vas, šerife, da tu stvar odmah preuzmete. Taj razbojnik zahteva od mene da sva goveda koja se nalaze u mom koralu prodam. Hoće sav novac.

— Ali to je samo blef! — uzvratila šerif i umorno se skljkao u stolicu da bi nastavio posao.

Trgovac ga povuče.

— Slušajte me dobro, Korneli! Pazite šta ću vam sada reći: u dva sata stajaćete uz mene u mojoj ostavi za stočnu hranu. I to ne samo vi nego i Čarli Holderman i Džems Lipit.

Čuvar zaroni lice u šake.

— Šta vi uopšte uobražavate? Zar mislite da mi nemamo nikakva druga posla nego da te vaše proklete krave čuvamo? Ovde u gradu se dešavaju drugačije, ozbiljne stvari.

— Ja znam... Tu su ljudi s vešalima i Fin Klanton!

Šerifa je izgleda izdalo strpljenje. Skočio je sa stolice i počeo da viče:

— Napolje!

Trgovac je stegao pesnice i bio

spreman da zamahne. U to su se otvorila vrata, koje vode u dvorište. Na njima je stajao čovek čija pojava strahovito uplaši trgovca.

Fin Klanton!

Kauboj iz Tombstona je žvakao palidrvce i promrsio:

— Helo, Kok, kako ste?

Šerif je stajao kao oduzet. Bio je očigledno iznenađen koliko i Kok.

Trgovac proguta pljuvačku pa uzvraća:

— Helo, mister Klanton! Kako može da ide? Dobro, uglavnom dobro. Nadam se da ste i vi dobro.

Fin sede na tronožac i ispruži svoje duge noge do polovine kancelarije. Otpljunuo je polidrvce koje prolete kraj same Kokove glave.

— Prilično je bučno ovde u Nogalesu!

Trgovac je uzmicao prema vratima.

— Da, da od pre izvesnog vremena — zaključio je kraj samih vrata. — No, to će se već urediti. Doviđenja!

Vrata za njim su se zalupila.

Nešto pre dva sata stajao je Kok u ostavi za hranu i piljio u zid kojim se graničilo njegovo imanje sa susednim. Odatle je očekivao čoveka s vešalima jer najverovatnije neće koristiti glavni ulaz sa ulice.

Zvono sa prezbiterijske crkve se oglasi dva puta. Kok se trže. Čuo je šuškanje u bali slame. Naglo se okrenuo i ugledao pred sobom čoveka, koji je tu bio do sada prikriven.

— Novac!

— Nemam ga!

— Zašto ne?

— Nisam mogao da ga dobijem. Već sam vam kazao da se goveda ne mogu tako brzo prodati.

— To ja svom gazdi ne mogu da ispričam.

— Morate mu reći. Ja stoku ne mogu tako brzo da prodam.

— Žao mi je — reče razbojnik ledeno, poteže revolver i baci ga na tle.

Ubica se izvukao iz ostave kao senka.

Četvrt sata kasnije u ostavu je provirila služavka, jer je zatekla otvorena vrata i videla trgovca kako leži na zemlji izobličena lica.

Džonatan Kok je bio mrtav, a u dnu dvorišta dizala su se vešala.

Kada su tu postavljena i ko ih je postavio, niko nije imao pojma.

Pozvali su šerifa. Video je ubijenog i vešala i čutke napustio mesto zločina. Niko nije znao da ga je Kok molio za pomoć, pa tako niko nije mogao da ga optužuje i tereti.

Bilo je oko tri sata. Ljudi su se okupili u gradskoj većnici. Suđenje protiv kradljivca stoke Džima Kinga moglo je da počne.

U gradu se već znalo da je sudija Krojdon naručen da vodi ovo suđenje. Pozvao ga je sam gradonačelnik, po nagovoru nekolicine članova gradskog saveta. Naravno, nije ni slutio da se baš iza tih članova gradskog saveta krije Fin Klanton. U stvari, samo je jedan čovek nagovarao gradonačelnika da ovog sudiju pozove. Bio je to mesar Linkoln. Njemu su se pridružila još dva gradska oca, uverena da će baš takav sudija izreći primernu kaznu. Nadali su se da će zahvaljujući tome sve učestaliye krađe stoke u poslednje vreme u Nogalesu i okolini najzad prestati.

Većnica je bila dupke puna. Mršavi sudija sedeo je za svojim stolom, a kraj njega gradonačelnik i šerif.

Kada je jedan od šerifovih pomoćnika doveo zatvorenika, neko pozva iz sale Kinga i ovaj počeo ispitivački da šeta pogledom po pristunima.

— Kako se vi zovete? — upitao je sudija pošto je udarcem srebrnog čekića otvorio suđenje.

— Džimi King.

— Odakle dolazite?

— Iz Taksona.

— Od kada ste ovde?

— Od pre dve nedelje.

— Čime se ovde bavite?

— Radim u Forgesovom mlinu.

— Aha, a noću kradete konje kako bi ste dopunili mršavu zaradu koju imate u mlinu?

— To nije tačno, vaša milosti. Ja nisam ukrao ni jednog konja.

— Ali vas su uhvatili na delu!

— Nisam uhvaćen, jer je čovek koji je dao izjavu protiv mene verovatno nagovoren da tako postupi.

— Zašto? Ne mogu da zamislim da bi vam neko natovarao na vrat krađu konja bez ikakvog povoda? Poznajete li vi tog čoveka?

— Da — odgovori zatvorenik.

— Ko je to?

Na to King ustade sa optuženičke klupe i na iznenađenje cele dvorane ispruži ruku prema gradonačelniku.

— To je Tomas Angeler!

Za nekoliko trenutaka u sudnici je vladala pritiskujuća tišina. Onda su se zaorili uzvici negodovanja. Sudija Krojdon je uz najveće napore, lupajući srebrnim čekićem u sto, uspeo da umiri prisutne.

— Tomas Angeler? — pitao je iznenađeno. — Ali ja moram da vas podsetim da je mister Angeler jedan veoma ugledan čovek i već godina ma je gradonačelnik u Nogalesu. On vas je uhvatio u krađi?

Angeler iznenada poblede kao kreč. Ostao je, prisao sudajskom stolu i stao pred zatvorenika.

— Jeste li poludeli, čoveče? Šta ste to rekli?

Konjokradica King se nesigurno okreće i pogleda po dvorani. Kada je najzad sreo par očiju koji je tražio, kao da je dobio ohrabrenje i novu snagu. Nastavio je:

— Vi ste dali izjavu protiv mene, mister Angeler, iako ste znali da sam nedužan. Vi ste taj koji je ukrao konje, hoću da kažem konja. Ta životinja je još uvek u vašoj štali. Zatevnam da pretraže vašu štalu. No, pre nego što to neko od nadležnih učini, ja ću sudu objasniti šta vas je podstaklo na tako prljavu igru. Hteli ste da me uništite, jer ste znali da mogu da odam vašu tajnu. E pa, ja ću upravo to sada da učinim, jer ste vi hteli da me uvalite u veliku nesreću, Tomas Angeler. Vi ste čovek koji pripada bandi ljudi s vešalima. Ja to mogu i da dokažem. Kod kuće u svom ormanu imate nekoliko sivih marama, znak ove bande. Tim maramama zločinci s vešalima pokrivaju lica kad idu u akciju. U vašem hodniku više dve puške na čijim kundacima je urezan znak ove bande — trougao.

Gradonačelnik izbezumljeno uzmače korak nazad. S krajnjom nevericom posmatrao je Kinga koji ga je ovako teško optuživao.

U tom trenutku neko iz dvorane povika iz sveg glasa.

— Treba pretražiti gradonačelnikovu kuću!

Sada je sudija shvatio. Dakle, to je bilo ono, što je Fin Klanton od njega hteo! Sudija Krojdon pogleda po sali i otkri lice zločinca iz Tomb-

stona. Udario je tri puta žestoko o sudijski sto.

— Ovim nalažem da se izvrši pretres gradonačelnikove kuće i štale.

— Ali, vaša milost, molim vas! Nećete valjda tek tako prihvatiti optužbe ovog lupeža?

— Mi hoćemo prosto da budemo sasvim pravični, gradonačelniče — uzvрати mu sudija Krojdon. — Da bih ovom momku izbacio svako oružje iz ruku, krenuću odmah sa šerifom i još nekolicinom građana da izvršimo pretres. Vama to, naravno, ne može da smeta, jer imate čistu savest.

Gradonačelnik je stajao smrtnički bleđ i osećao se kao da se nebo ruši na njega. Sve ovo nije uspeo da shvati. Uostalom, kako bi i mogao da shvati tu podmuklu paukovu mrežu, koju je jedan čovek, ispunjen orgromnom mržnjom prema njemu, uspeo da isplete?

Pretres je izvršen i ono što je pronađeno bilo je više nego poražavajuće: ukradeni konj se nalazio u dnu štale, u jednom pregrađenom odeljenju. U hodniku su doista nađene puške na čijim kundacima je bio urezan znak bande s vešalima. A u spavaćoj sobi, u jednom od ormana, gradonačelnik je imao prikrivene si-ve marame koje je sam šerif našao.

Suđenje je potpuno izmenilo tok. Sudija Krojdon je osudio gradonačelnika Tomasa Angelera zbog krađe konja i nepobitnih dokaza da pripada članstvu jedne opasne bande na doživotni prinudni rad.

Ljudi u gradu su bili kao gromom pogođeni. Niko još nije mogao da se pribere i da shvati šta se dogodilo.

Gradonačelnik nije imao ni žene ni bilo kakvog rođaka, tako da se

našao potpuno sam. Čak ni njegovi nekadašnji prijatelji nisu se usudili da mu na bilo koji način pomognu. Advokat Džonson nije smogao hrabrosti da izusti i jednu jedinu reč kojom bi olakšao gradonačelnikov položaj, iako nije bio uveren u njegovu krivicu. Naprotiv, bio je uveren da njegov prijatelj nije kriv. Samo, nije mogao da shvati kakva je igra u pitanju. Pošto nije imao ličnog interesa da baulja po mraku i da naleti na snažnu razbojničku organizaciju, koja se najverovatnije iza svega krila, i koja je gurnula Angelera u propast, brižljivo se držao po strani.

Kada su građani napustili gradsku većnicu, dočekalo ih je novo iznenađenje. Saznali su za smrt trgovca govedima.

U gradu je nastala prava panika. Noć pre toga, kao što je poznato, oteta je ćerka drugog trgovca Bensona.

Sudija Krojdon je, naravno, sve ove zločine pripisao ljudima s vešalima, odnosno gradonačelniku kao njihovom članu i zbog toga ga osudio na doživotnu robiju.

Građane je najviše uplašilo to, što je usred grada i u sred bela dana trgovac govedima bio ubijen.

Nogales je živio u paničnom strahu. Međutim, vinovnici svih ovih zala izgleda još uvek nisu bili zadovoljni.

Kroz prozore i otvorena vrata perionice, koju je držala udovica Morrison, izbijali su gusti oblaci pare. Sedamnaestogodišnja devojka upravo je iznosila veliku korpu s rubljem, i nadlaničom brisala oznojeno lice. Kada je slučajno podigla pogled, ugledala je uperenu cev revol-

vera. Na korak ispred Džudi Morison, stajao je visok, krupan čovek, lica pokrivenog sivom maramom. Devojka se toliko uplašila da nije uspela ni da krikne. Čovek joj priskoči i pritisnu rukom usta. To je međutim, bilo suvišno, jer je nesrećna devojka klonula onesvešćena.

Napadač je uzeo u naručje i potrčao s njom iza kuće. Tu su je prihvatila dva čoveka i smestila u kuću.

Tek pola sata kasnije majka je pošla da potraži ćerku, koja je izašla samo da iznese korpu sa rubljem u dvorište. Začudilo je što je nema, jer je Džudi uvek do tada bila veoma vredna i pomagala majci u teškom poslu.

Kad se stara žena vratila u kuću da pripremi sebi šoljicu kafe, zatekla je na stolu cedulju, na kojoj je bilo ispisano krupnim slovima samo nekoliko reči: „Gde je Džil?”

Udovica Alma Morison ništa nije shvatila. Potrajalo je nekoliko minuta pre nego što je uspela da se pribere i shvati šta tu piše.

Neko je tražio njenog sina Džila, Džulinog brata. Dvadesetodevetogodišnji Džilbert Morison nestao je pre dve nedelje. Već godinama bio je to divlji, neobuzdan čovek i dete koje je svojoj majci samo stvaralo brige. Veoma rano je počeo da se kocka i pije po salunima i igračnicama Nogalesa. Pre nekoliko godina je iznenada nestao, a onda su ga videli u Tombstonu gde se, kako se pričalo, priključio Klantonovoj bandi.

No, ta saradnja je brzo prestala, i to onda kada je došlo do čuvenog obračuna u O. K. koralu, pre dve godine. Džil se vratio kući i radio

kao pomoćnik kovača, što je i ranije činio. No, pre nekoliko nedelja ponovo je iščezao.

Stara žena je stajala kraj stola i piljila u cedulju. Da li taj komad papira ima neke veze sa Džudi, sa njenim nestakom? Ko li je ostavio taj komad papira u kuhinji?

Nesrećna žena nije imala vremena da o tome duže razmišlja. Čekao je posao. Do kasno uveče radila je naporno u perionici ispunjenoj neprijatnim isparenjima.

Kada je konačno završila i vratila se u kuću, ušla je u kuhinju i sručila se na stolicu. Odjednom je spopao paničan strah.

Gde je Džuli?

Umorna Alma Morison skupi svu snagu, ustade i otrča do svoje susedke gospođe Lend da joj se izjada. Gospođa Lend je imala brata Džemsa Lipita, koji je bio pomoćnik mesnog šerifa. Kada je čula šta se dogodilo, dobronamerna susedka pohita u šerifsku kancelariju da ispriča svom bratu ono što je saznala od udovice Morison.

Pomoćnik šerifa nabra čelo.

— Ako se Džudi uskoro ne pojavi, moramo je potražiti. Poći ću odmah sa tobom.

Otišli su pravo kod Alme Morison. Nesrećna žena je još jednom ispričala sve mladom čuvaru zakona.

Lipitov pogled se zaustavi na cedulji, koja je još uvek ležala na stolu.

Udovica je uhvatila taj pogled i rekla:

— Ta hartija se nalazila na stolu kada sam posle podne ušla u kuhinju da potražim Džudi.

— Zar nije Džudi to mogla da napiše?

— Ne, to nije njen rukopis.

— Bez obzira na to, gospođo Morison, nemojte se brinuti. Mi ćemo naći vašu ćerku.

Udovica je počela da plače. Suze, kao male srebrne kuglice, klizile su niz njeno mršavo izabrano lice.

— Imam loše predosećanje, Džemse, da će se nešto teško mračno sručiti na mene — promucala je Alma Morison.

Instinkt majke retko kada vara, pa tako ni ovog puta nije prevarila. Sudbina je bila svirepa prema nesrećnoj udovici. Njenu ćerku Džudi su oteli isti ljudi koji su tragali za Džilom.

Usred noći, udovica Morison je ležala bez sna. Jedan kamen razbi prozor na sobi. Smrtno uplašena, žena skoči sa postelje i klekajući nogama ulete u susednu sobu, zapali fitilj stare lampe i ugleda usred sobe beli zamotuljak, uvezan kanapom. Bio je to kamen umotan hartijom.

Žena odmahnu glavom, pogleda razbijeno okno i već htjede uzišćući da se vrati u postelju, kada se iznenada seti nečega što je Džudi u svoje vreme ispričala. Majka, jasno, nije znala da je Džudi tu priču čula od svog brata Džilberta. Koliko je uplašena žena mogla da se seti u tom trenutku, i u toj priči pominjao se nekakav kamen ubačen kroz prozor. Oko tog kamena bio je umotan papir sa porukom.

Udovica žustro podiže kamen sa zemlje i spusti ga na sto pored lampe. Drhtavim prstima odvezala je kanap i pokušavala da zgužvanu hartiju ispravi.

Doista, bila je ispisana. No, slo-

va su joj igrala pred očima. Bio je to sitan i nečitak rukopis.

Alma Morison je spustila cedulju na sto i pokušavala očajnički da odgoneta reči. Nekada ranije imala je naočari, ali su joj jednom prilikom pale u perionici i od tada ih nikada nije ni popravila. U Nogalesu nije bilo optičara, pa bi zbog toga morala da putuje u Feniks ili čak u Flagstaf.

Dugo se mučila da odgoneta slova, no uzalud.

Hodeći nervozno po sobi, zastala je ispred zastakljenog kredenca iz koga je nešto zeleno svetlucalo. Zar to nije slomljena lupa njenog muža, kojom je on poslednjih godina čitao novine? Udovica dogradi slomljeno staklo, obrisa s njega prašinu i ponovo uze cedulju u ruke. Slova su izobličena poigravala ispod slomljenog stakla. Najzad je uspela nešto da razabere.

— Gde... je... Džil? — čitala je uzbuđeno s mukom. — Ako se Džil ne vrati, neće se vratiti ni devojka.

Cedulja joj ispade iz ruku. Iako je bila priprosta žena, shvatila je: njenu kćer su nasilno odveli.

— Ne! — kriknula je. Možda i ne bi tako brzo shvatila o čemu se radi, da samo nekoliko sati ranije nije slučajno čula za otmicu Bensonovog deteta i ubistvo trgovca govedima.

Šta li se to događa u Nogalesu? U toku noći je neko izvukao iz kuće ćerčicu Hari Bensona. Usred belog dana je trgovac Kok ubijen nožem. Sada je i Džudi nestala!

„Oni su je oteli!” dobovalo je u udovičinoj glavi. Mora biti da su je

odveli oni isti ljudi koji žele da saznaju gde se nalazi Džil.

Ona to, međutim, nije znala i da je želela nije mogla da odgovori na pitanja otmičara.

Kao bez glave otrčala je u svoju sobu, obukla se na brzinu i htela da izađe na ulicu. Na ulaznim vratima je zastala ukočena od straha. Pred njom je stajao čovek visok, plećat, nepomičan kao stub.

— Džil! — uzviknula je drhtavim glasom.

Čovek se ne pomače. Uzmicala je unazad i grčevito se uhvatila obeima rukama za stub trema.

Ne, to nije bio Džil. Ovaj čovek je znatno viši. Pralja je mislila da joj je srce prestalo da kuca od straha. Nepomično je posmatrala čoveka, nesposobna da izusti i jednu jedinu reč.

Konačno, činilo joj se da je protekla čitava večnost, nepoznati se pokrete. Okrenuo se i ostrim koracima, zveckajući mamuzama, prešao na suprotnu stranu ulice.

Gledala je za njim još uvek ukočena od straha. Kada više nije mogla da ga vidi, osluškivala je bat njegovih koraka, koji se lagano gubio.

Kao da je đavoli gone uletela je u kuću i s mukom hvatajući vazduh, naslonila se na zid hodnika.

— Dragi bože, šta se to dešava! Dragi bože — šaputala je. Posrćući se vratila u sobu, stala kraj stola i ponovo buljila u cedulju.

U to je čula kucanje na okno prozora, koji gleda u dvorište. Uplašeno se uhvatila za usta, jer joj se činilo da visokog stranca tamo vidi. Za trenutak joj je izgledalo da će se onesvestiti. Sklopila je oči.

Ponovo je odjeknuo kucanje na okno. Onda je čula kroz prozor glas gospođe Brisbejn, pekareve žene, čije se dvorište nalazilo uz njeno.

— Gospođo Morison! Čula sam larmu. Da li se nešto dogodilo? Svevišnji, kako to izgledate? Vama nije dobro. Čekajte, odmah ću ući.

— Ne — odgovori pralja ječući. — Radije nemojte. On ne pušta nikog iz kuće, pa sigurno neće nikoga pustiti unutra.

Međutim, odlučna pekareva žena odmahnu glavom i kroz kuhinjska vrata uđe u kuću.

— Gospođo Morison, za ime boga, vi ste bolesni! Morate odmah u postenju.

U to je ugledala ruku u oknu, koju spolja nije primetila. Pažnju su joj privukli i komadi stakla na podu.

— Šta se dogodilo? — promucala je i sama pobledvši.

Pralja sa zatetura i sruči u staru naslonjaču.

U to je pekareva žena primetila kamen, konopac, cedulju i komad stakla.

Mogla je da čita bez naočara. Uze-la je cedulju i pročitala je šapatom nekoliko puta.

— Fin Klanton! — otelo joj se. Udovica Morison se trže.

— Fin? To mora da je bio on. On, niko drugi. Kada sam malopre htela da izađem, jer sam krenula po šerifa...

— Smirite se, gospođo Morison. Sačekajte, pripremiću vam čaj od kamilice! To umiruje.

— Jedan čovek je stajao na ulazu. Nije me pustio na ulicu — govorila je isprekidano pralja. — To je sigurno bio Fin Klanton.

Hari i Irena Benson su proveli užasan dan. Od njihovog otetog deteta nije bilo ni traga ni glasa, iako trgovac nije ni trenutka mirovao. Vratio se kasno uveče kući sav iscrpljen i očajan, seo u naslonjaču i sklopio oči. Trgao ga je glas:

— Ništa!

Bio je to glas njegove žene.

— Ništa, baš ništa! Ni traga! Bio sam četiri puta u šerifskoj kancelariji.

— I ja sam bila — promuća žena. Po glasu joj se moglo otkriti da je na ivici plača i da se svim silama uzdržava da ne zajeca, kako to ne bi još teže palo njenom mužu. Dok je Hari bio odsutan, mlada žena je celog dana proplakala.

U velikoj sobi je zavládala tišina. Prekinuo je odlučan glas njenog muža:

— Ali ja znam ko nam je uzeo dete. Fin! Fin Klanton.

— Ne! — celog dana je od poznanika slušala da se taj opasni čovek iz Tombstona nalazi u gradu i da sumnjaju na njega da je ubio trgovca govedima Koka. Od nekoga je čula čak, da je pre pet godina Fin Klanton imao oštar sukob sa gradonačelnikom, koji se završio njegovim porazom. Tada je Fin zapretio gradonačelniku da će mu se osvetiti.

— Fin! Ne, Hari, to ne može biti on. Ili, da nisi ti nekad imao nešto sa njim?

Trgovac obori glavu.

Nesrećna mlada žena je shvatila da njen muž, u stvari, potvrdno klima glavom.

— Hari! — Njen krik se čuo sve do ulice.

— Da, ja sam imao nešto sa njim. U stvari, on sa mnom.

Izgovorio je to sasvim tiho, šapatom.

— Kada?

— Noćas.

— Noćas? — uzviknu žena iznenađeno. — Gde?

— U „Zlatnom dolaru”.

— Opet si bio u tom baru?

— Da, opet sam bio u tom baru — uzvрати Hari Benson sa uzdahom, a onda ispriča sve ženi. Sve joj je kazao, ne prećutavši ni najmanju pojedinost, a onda je završio rečima: — Ne očekujem da me sada razumeš i da ostaneš kraj mene.

Osetio je ženinu ruku na glavi.

— Hari — rekla je tiho. — Nikad se nećeš urazumiti.

Podigao je pogled i potražio njene oči. Rekla mu je kroz plač:

— Ali, to ne može da bude u pitanju, Hari! Čovek je bio pijan i udario te je jer si mu smetao. No, on sigurno nije dotrčao ovamo, pretekao te i ukrao naše dete iz postelje.

— Jeste, Irena, to je bio on.

— Nije mogao biti on, tvrdim ti.

— Jeste. Ja se, naime, nisam odmah vratio kući. Bio sam u salunu preko puta, čak prilično dugo. U međuvremenu je uspeo i vešala da postavi ispred kuće taj đavo.

U najdubljem očajanju još dublje je klonuo u naslonjaču. I sada u nevolji, žena je pokazala svu svoju veličinu. Upravo očajanje, koje je spalilo njenog muža, dalo joj je ogromnu snagu.

— Ništa nije još izgubljeno, Hari.

— Jeste, izgubljeno je. I to je kazna, pravična kazna koja me je sti-

gla, jer sam se stalno vrzmao oko te žene, jevtine...

— Nemoj sebe mučiti tim mislima, Hari. Ja mislim da je to prošlo, zar ne?

Čovek podiže oči.

— Da, Irena, kunem ti se. Tu, u stvari, i nije bilo ničega, osim zanosna, podstaknutog alkoholom. Od danas neću više popiti ni kap alkohola. Kunem ti se životom našeg deteta...

Mlada žena pokri lice rukama.

— Životom našeg deteta — ponovila je jecajući.

Hari Benson priđe prozoru. Tupo je gledao u noć, koja se spustila na grad. Pođ krovovima u svim kućama nastanio se strah. Strah od jednog jedinog čoveka: Fina Klanton!

*
**

Bili su na putu za Nogales. Bleda mesečeva svetlost padala je na savanu. Sa zapada je duvao vetar i nanosio sitan rečni pesak, puneći jahačima pore i oči.

Sirli Šibel, je, sledeći primer ostalih, vezao maramu preko lica. Gotovo zatvorenih očiju gledao je ćutke ispred sebe. Tek posle dužeg vremena obratio se Vajatu.

— Hej, maršale — doviknuo je. — Kako ste vi to zamislili? Zar uobražavate da nameravam još i dalje da jašim sa vama? Pa to je ludost.

Vajat nije skretao pogled sa puta, a Šibel nastavi: — Maršale, zar ne primećujete da vetar biva sve jači?

— Svakako da primećujem — odgovori čovek iz Misurija.

— Ostajete li još uvek pri tome da nastavimo ovaj besmisleni put?

— Da je bio besmislen, Šibel, ja ga svakako ne bih ni preduzimao.

— Vi, dakle, doista još uvek hoćete u Nogales?

Maršal ga tek sada pogleda.

— A šta ste vi mislili? Da ja imam običaj da tek tako iz šale izjašim u noć?

— Ne, to doista nisam preteposlavljao. Tim pre što sam vas do sada smatrao razumnim čovekom. Međutim, vetar iz minuta u minut biva sve jači. Za četvrt sata počese pravi orkan.

— Nije isključeno. No bez obzira na to moramo u Nogales!

— Ali, čoveče, pa mi smo prešli samo trećinu puta!

Maršal je ponovo skrenuo pogled prema putu, tako da je Šibel odustao od daljih primedaba, shvativši da je to bespredmetno.

Nastavili su put u pravcu jugozapada, prema meksičkoj granici. Vetar je doista bivao sve jači, kovitlao je pesak i punio jahačima oči.

Israjali su tako neko vreme, a onda je maršal skrenuo sa prvobitnog kursa prema stenama.

Holidej, koji je sada jahao pored njega, pogledom ga je upitao.

Vajat samo sleže ramenima.

— Možda ćemo onuda moći lakše da napredujemo.

Kockar samo rezignirano sleže ramenima.

Teksašanin Luk Šort, koji ih je sledio, predstavljajući začelje grupe, iza Vajata Erpa i Doka Holideja, ništa nije kazao. Činilo mu se da zna šta maršal smeri, menjajući pravac.

Predeo ispred stena je bio pes-

kovit, a onda je milju za miljom, kamenje bilo gušće, a teren sve besputniji. Najzad je kamenje bilo tako gusto da su morali da sjaše s konja.

Ponovo se čuo Šibelov glas.

— Erp! Pa to je ludost! Šta ste sada smislili! Ovuda nikako ne možemo!

— Ostavite da to bude moja briga — uzvрати mu maršal, ne baš naročito uveren da će moći da napreduju. Međutim, drugog izbora nije bilo. Nisu mogli nikako da ostanu u otvorenoj savani jer je vetar doista bivao sve jači i pretvarao se u pravu oluju. Vazduh je bio pun prašine, tako da ni kroz marame ne bi mogli da dišu.

Kada su već zašli u stenoviti predeo, maršal slučajno okrete glavu i pogleda nazad u Savanu, otprilike tamo gde bi se sada nalazili, da nisu menjali kurs. Izgledalo je kao da se nešto crno ogromno izdiže iz zemlje.

Orkan!

Vajat pohita napred, kako bi sprečio ostale da primete taj zastrašujući prizor. Šibel je, međutim, pratio maršalov pogled, pa mu ni orkan nije promakao. U očima mu se ogleđao strah.

— Eno, tamo, Erp! — vikao je iz sveg glasa. — To je orkan!

Maršal mu ništa nije odgovorio. To uostalom, niko ne bi mogao ni da čuje, jer se u tom trenutku čula zaglušujuća grmljavina i tle pod njima je počelo da podrhtava.

Svi jahači su nesvesno zastali. Razrogačenih očiju gledali su u orkan. Pri bleđoj mesečevoj svetlosti delovao je avetinjski, još više zastrašujuće.

Prvi se okrenuo Vajat i nastavio put. Šibel je, međutim, ostao da stoji, sve dok ga Dok Holidej nije grubo munuo u rebra.

— Krenite dalje.

Šerif okrete glavu i brecnu se na kockara.

— Šta vam pada na pamet? Ostavite me na miru. Ja ostajem ovde.

Čuo je iza sebe samo jedno klik i video kako u desnoj kockarevoj ruci svetluca revolver.

— Vi mora da ste svi poludeli — procedio je, a onda nastavio da ide za maršalom.

Sada je cela rupa išla jedan za drugim, jer su stene bivale sve više i sve bliže jedna drugoj. Maršal je uporno hodao prema jednom useku, koji se u daljini nazirao kao tamna mrlja. Kada je prišao na pet jardi, pred njim se prostirao tesnac, u kome je vladao potpuni mrak. Šibel ponovo zastade.

— Čoveče, nemate valjda name ru da nas tuda provedete?

Opet nije dobio odgovor. Šerif, nemajući drugog izbora, pođe za Erpom. Kockar mu je bio za leđima! Tako su hodali polako kroz uzani tesnac, čije su se kamenite strane dizale gotovo do pod samo nebo. Topot konja u ovom uzanom useku delovao je gotovo kao grmljavina, jer je visestruko odjekivao.

Ništa više nisu mogli da vide. Sledili su jedan drugoga, trudeći se da ne povećaju rastojanje. Tle u klancu, koje je u početku bilo prilično ravno, postalo je odjednom tako kamenito, da se gotovo više nije moglo da napreduje.

Maršal je najzad zastao, a i ostali za njim.

Ponovo se oglasi Šibel:

— Šta sad? Sada smo u sred klanca. Šta dalje, maršale? Reći ću vam. Vašem veličanstvenom putu je ovde kraj. Kraj... kraj!

Odjeknuo je višestruki eho posle Šibelove reči.

Dok Holidej pripali cigaretu.

— Zavežite konačno, Šibel, inače će me izdati strpljenje. Budite srećni što smo se spasli orkana.

— Da nismo uopšte krenuli na put, ne bismo bili izloženi nikakvoj opasnosti.

— Ja sam vam već rekao da zavežete — brecnu se kockar.

Vajat je usredsređeno posmatrao obrise strana klanca, koje su, činilo se, dosezale do oblaka. Odjednom je otkrio nešto prilično neobično. Na levoj strani je ogroman kameni masiv naglo skretao. Šta to treba da znači? Pustio je uzde svog konja na zemlju i krenuo duž leve strane planca, opipavajući ga. Na svoje veliko iznenađenje ustanovio je da se klanac ovde menja, da postoji jedan bočni usek koji vodi oštro na zapad. Bio je to put nešto uži od glavnog klanca, ali je tle bilo mnogo ravnije, a vazduh svežiji, jer su kamene strane bile niže.

Vajat se vrati, prihvati uzde konja i doviknu ostalima:

— Moraćemo ovde napred da skrenemo desno.

Nastavili su put.

„To je moja šansa”, sinulo je Šibelu kroz glavu. Pustio je uzde konja, odšunjaio se napred i ostavio samog konja da sledi Vajatovog ždrepa. Ostao je prilepljen uz levi zid klanca, puštajući ostale da prođu mimo njega. Čak ni budni kockar nije primetio njegovo bekstvo. Ov-

de nista nije moglo ni da se vidi, a još manje čuje. Kada su prevarili oko sto koraka, maršal zastade i doviknu preko ramena:

— Dok!

— Ovde sam — uzvratu kockar.

— Gde je Šibel?

Holidej pohita, ne odgovorivši, do šerifovog konja i utvrdio na svoje užasavanje da sam konj prati maršalovog vranca. Šibela više nije bilo.

— Nestao? — upita Vajat.

— Da, izgleda — odgovorio je Holidej i gurao se natrag pored ostalih ljudi, prema Teksašaninu koji je hodao na začelju.

— Šibel je nestao, Luk!

— Šibel — iznenadi se Teksašanin. — Morao bih da ga primetim.

— Ne, verovatno je nestao još pre nego što smo skrenuli u ovaj klanac.

— Idem da ga potražim.

— Ja sam već krenuo — reče kockar. — Vi samo pazite da nam još ko ne umakne.

Holidej se vratio sve do glavnog klanca i osluškivao napregnuto. Međutim, od odjeka kopita, paklene buke koja je dopirala iz savane, nije mogao da čuje korake begunca.

Krenuo je dalje napred i nekoliko puta žestoko naleteo na oštro stenje. Najzad je stigao do kraja klanca, pogledao prema savani i u tom trenutku osetio užasan udarac u potiljak. Pao je u pesak i ostao da leži nepomično.

Silvi Šibel ga je sačekao u zasedi. Trčao je koliko su ga noge nosile u klanac i kada je stigao do izlaza zastao je. Šta da čini? Računao je s tim da će maršal ili Dok Holidej brzo otkriti njegovo bekstvo, slediće

ga i oružjem naterati da se vrati. Ugledao je na zemlji, kraj noge, veliki kamen, uzeo ga i grozničavo razmišljao. Skovao je plan. U to je na svoje užasavanje čuo korake koji su se približavali. Gonilac je već stigao do kraja i pogledao prema savani. Kada je hteo ponovo da se okrene, gopodio ga je težak kamen iz zaseda u potiljak.

Šibel uplašeno pogleda onesvešćenog čoveka, a onda mu hitro priđe, izvuče revolvere iz opasača i htede da izađe u savanu. Nije prešao ni sto pedeset jardi, kada ga je oluja zahvatila i kao nevidljiva džinovska pesnica prilepila natrag uz stenu. Snažni vetar mu nije dao da hoda, a pesak i prašina su ga gušili. Znao je da samo u klanču može da nađe spas. Međutim, na izlazu iz klanca ležao je čovek koga je pogodio kamenom. Nije mogao natrag, jer se užasavao tog prizora. Međutim, ovde ga je čekala sigurna smrt. Ugušiće se od prašine. Velika kamena gromada, koja se nalazila ispred njega, učinila mu se spasonosna. Mislio je da se uvuče u udubljenje i tako sačeka da oluja prođe. Očajnički je opipavao tu veliku kamenu gromadu i ustanovio da je tako glatka da ni miš ne bi mogao da nađe mesto da se zakloni. Pomoći nije bilo. Mora natrag, natrag u klanac. Kada je prišao na dvadeset koraka, ugledao je u pesku poluzatrpano telo čoveka. Uhvatio ga je paničan strah. Ipak, krenuo je prema njemu, ne znajući šta čini. Kad je stigao do onesvešćenog, sagnuo se, podigao ga i uvukao u klanac. Ostavio ga je da leži samo nekoliko koraka od ulaza, a onda nastavio. Zastajki-vao je svaki čas, napregnuto sluša-

jući. Međutim, užasna oluja dopirala je i ovamo, tako da je klanac bio ispunjen grmljavinom. Pomislio je da je najbolje da ostane tu negde pritajen. Kupao se u znoju. Ne, u ovom mraku ne može da ostane. Ponovo je krenuo natrag, prema izlazu.

Spopao ga je divljački strah. Zar nije bolje da je ostao sa ostalima? Bio je sigurniji, a što je najvažnije ne bi sada pred njim ležao mrtvac.

Kakvog je uopšte smisla imalo ovo njegovo bekstvo? Nije imao konja, pa prema tome nije postojala ni najmanja nada da umakne maršalu. Od očajanja uhvatio se za stene i žestoko opsovao, onda je potrčao u paničnom strahu prema nepomičnom telu, uspravio onesvešćenog čoveka i počeo da ga trese.

— Dok — vikao je. — Dok, probudite se!

Strane klanca kao da su sa podsmehom prihvatile ove reči i ponanvljale ih. Kockar je međutim, samo beživotno klonuo na tle.

Vajat je stajao pored svog vranca i napregnuto osluškivao u mrak. Odjeci konjskih kopita bili su sad nadjačani grmljavinom oluje, koja je dolazila iz savane. Maršal je žalio što nije krenuo sa kockarom da zajedno potraže begunca, ali je to smatrao velikim rizikom, jer bi u tom slučaju Luk Šort sam morao da čuva revolveraša i crnca. Moglo bi to da bude i opasno, jer čak ako crnac ne bi smeo ni da se usudi da se odmakne od Teksašinina, morao je da računa s time da će revolveraš poželeti da iskoristi

situaciju. Po ovakvom mraku čuvati dvojicu bila je velika opasnost za jednog čuvara, a da se i ne pominju konji, koje takođe treba paziti.

— Luk — povika maršal.

Teksašanin mu spremno odgovori: — Maršale!

— Možete li da čujete, Doka?

— Ne.

Vajat steže zube. Dobro je znao šta to znači slediti po mraku nekoga koji se može prikriti iza svakog ispusta u svakom udubljenju, pustiti gonioca da prođe, a onda ga napasti. Istina, bivši zubni lekar iz Bostona je bio veoma obazriv, čovek munjevitih reakcija, ali je za begunca grmljavina, odjek i sve ostalo predstavljalo veliko preimućstvo.

Strpljivo su čekali. Stajali su nemo i zabrinuto kraj svojih konja. Vajat Erp na čelu, a Luk Šort na začelju.

Prošlo je pola sata. Maršala je izdalo strpljenje. Pustio je uzde svog ždrepcu, prošao pored Holidejevog konja i stao ispred revolveraša.

— Pođi sa mnom, Čendler.

Revolveraš prosikta:

— Ne pada mi na pamet.

Vajat ga dokopa za mišicu i gurnu ispred sebe. Tako su stigli do crnca.

— Hajde, crno momče! Kreni napred.

nuo ispred revolveraša, sve dok nije stigao do Teksašanina. Luk Šort

Crnac je odmah poslušao i krega dokopa za grudi.

— Hej, crnče! Šta se dešava?

Onda je čuo maršalov glas.

— Luk, morao bih da pođem da potražim Holideja.

— I meni se čini da morate — procedio je kroz zube. — Možete mirno da krenete. Ja ću ovu dvojicu držati čvrsto, budite sigurni. Pre nego što neko od njih dvojice pokuša da mi umakne, smrskaću ga o kameni zid klanca. Jeste li me čuli, lupeži?

Nijedan nije odgovorio na ovu pretnju.

Vajat je krenuo duž zida, sve dok nije stigao do glavnog klanca. Tu je tutnjava i grmljavina bila još jača, nego u sporednom, bočnom useku, u kome je ostao Luk sa dvojicom zarobljenika.

Maršal se sagnuo i lagano oprezno krenuo napred. Bio je uveren da se kockaru nešto moralo dogoditi, jer mu sigurno nije bilo potrebno toliko vremena da stigne do izlaza klanca i da se vrati. Čak i da nije našao Šibela, odavno je morao da im se pridruži. Naravno, nije bilo isključeno da je Šibel krenuo u suprotnom smeru, u pravcu odakle su došli. No,

odatile teško da je mogao dalje. Bilo kako bilo, Holidej je odavno trebalo da se vrati.

Potrajalo je prilično vremena pre nego što je ugledao svetlost savane i ulaz u klanac. Bio je udaljen od njega svega sedam jardi. Priljubio se sasvim uz tle. Puzao je lagano i nečujno kao Indijanac. Iznenada je zastao. Ispred zida klanca primetio je crnu senku, visoku šest stopa, nešto nalik na taman komad kamena. Napregnuto je posmatrao i utvrdio je da je to silueta čoveka priljubljenog uz kameni zid. Nastavio je da puže. Kada se još više približio utvrdio je da to nije Dok Holidej. Čovek priljubljen uz stene, bio je šerif Šibel.

Gde je Dok Holidej?

Vajat je napredovao pedalj po pedalj, kako ne bi skrenuo na sebe šerifovu pažnju.

Odjeci oluje su bili tako jaki, da se činilo da se cela zemlja ruši noseći kamenje. To je bila i srećna okolnost jer je mogao da priđe čoveku sasvim blizu, a da ga ovaj ne čuje.

Kada se već nalazio na deset koraka, ponovo je zastao. Otkrio je nešto drugo. U udubljenju jednog kamenog zida video je ljudsko telo.

Dok Holidej!

Maršal se munjevito uspravi i

krupnim koracima polete prema Šibelu. Ovaj je sada čuo buku, odvojio se od zida i pokušao da umakne. Međutim, nije bilo lako umaći. Grabio je kao divlja mačka, stigao Šibela na samom ulazu u klanac, bacio se na njega i povukao na zemlju. Brzo je ustao, dokopao šerifa za jaknu i grubo ga gurnuo natrag prema klanacu. Šibel se saplitaо, padaо, ustajao i pokušavaо da umakne u klanac. Međutim, maršal ga je ponovo stigao, uhvatio za mišicu i pritisnuo na kameni zid. Šibel je osetio cev revolvera na grudima.

— Stoj gde si, čoveče! — vikao je Vajat, pokušavajući da nadglasa tu tjavu i oluju. I jedan i drugi su izgubili šešire. Kosa natopljena znojem lepila im se po licu. Pošto se nisu nalazili daleko od ulaza u klanac, maršal je mogao da razazna šerifovo lice. Bilo je izobličeno od straha.

— Šta si učinio s njim?

Šibel je dahtao.

— A šta sam mogao da učinim? Nalazio sam se u bekstvu, a on mi je bio za petama. Kada sam stigao do izlaza, popeo sam se na stenu sa leve strane.

— I? Dalje! — grmeo je Vajat, pritiskujući sve jače šerifa uz kameni zid.

— Imao sam u ruci kamen i bacio ga na njega.

Maršal zabaci glavu u stranu, vrati revolver u opasač, povuče Šibela desnom rukom prema sebi i unese mu se u lice.

— Ako je on mrtav, Šibel, neka ti se bog smiluje.

U tom trenutku se dogodilo. Vajat je iz daljine čuo potmuli šum nalik na topot konjskih kopita. Napregnuo se svim silama da vidi šta se to dešava ispred njega u savani.

— Indijanci — oteo mu se uzvik. Šibel je ječao.

— Pustite me! Šta sad opet hoćete?

— Umukni — naredi mu Vajat.

Šerif još ništa nije čuo ni primetio. Pokušavao je svim silama da se oslobodi Vajatovog stiska.

Topot kopita je sada bio znatno jači, tako da ga je i šerif mogao čuti. No, on je bio van sebe od straha.

— Pustite me!

Vajat ga ponovo pritisnu uz zid klanca i zaškruta zubima.

— Ama, čoveče, zar vi ne čujete — uzviknuo je pokazujući na preriju.

Tek sada se šerif malo pribrao.

— Svevišnji, pa to su Indijanci!

— Hajde, natrag u klanac! Moramo da ponesemo Holideja.

Uhvatio je kockara za ruke, a Šibel mu je prihvatio noge.

— Napred, brže! — vikao je

maršal, uveren da će Indijanci sigurno krenuti prema klanacu. Koliko ih ima? No, to je u ovom trenutku bilo krajnje nevažno. Bilo je bitno skloniti Holideja.

— Hajde, brže! — podsticao je Šibela.

Zajedno su nosili teško, opušteno telo kockara. U to se već prvi jahač približio klanacu, sjahao s konja i pohitao napred da ostalima napravi mesta.

Vajat je zastao kao ukopan, spustio kockara na zemlju i zajedno sa Šibelom se prilepio uz zid klanca. Čovek je bio veoma blizu njih.

Indijanac! Vajat je razaznao njegovu priliku pri bleđoj svetlosti. Ovaj se naglo trže, jer je primetio Šibelovu svetlu košulju. Vajat mu priskoči i baci ga na zemlju udarcem pesnice. Indijanac nečujno klonu na tle, i ostade da leži kraj svog konja. Ostali Indijanci približavali su se klanacu. Vajat povede indijančevog konja, a njega onesvešćenog položi kraj Holideja uz kameni zid.

Sledećeg Indijanca je napao na isti način. Međutim, trećeg nije mogao da savlada, jer mu se ovaj bacio na leđa. Šibel je spremno priskočio, bacio se na crvenokošca i povukao ga na tle.

— Vajat, evo ovde još jednog!

Maršal se okrete, dokopa napadača i njega takođe, prilepi uz kameni zid.

— Prokletstvo! Koliko će ih još doći?

Međutim, niko više nije stigao. Bilo je samo tri jahača.

Vajat potera konje malo dalje, a onda se vrati i stade kraj Šibela i trećeg Indijanca, koga je šerif držao pritisnutog na zemlju.

— Jeste li vi Apači? — pitao je crvenokošca.

— Beli čovek treba da me pusti.

— Mi ćemo te pustiti, crveni čoveče, ako mi budeš rekao kome plemenu pripadaš.

— Mi smo Apači.

— Jeste li sami?

— Nas trojica? Jesmo.

Bio je to veoma spretan odgovor. Najverovatnije su se u blizini nalazili i drugi pripadnici plemena Apača. No, za trenutak Vajat je morao sa ovom trojicom da izađe na kraj. Jedan od dvojice onesvešćenih se upravo povratio i uspravio.

Vajat munu šerifa.

— Pazite na ove momke!

Za to vreme maršal je upitao Indijanca, koji je upravo ustajao:

— Šta tražite ovde?

Crvenokožac mu uzvрати.

— To pitanje bih ja trebao da postavim belom čoveku. Ovi klaneci pripadaju zemlji Apača.

— Šta tražite ovde u klanecu?

— Na takvo pitanje nemam šta da odgovaram belom čoveku.

Vajat izvuče svoj bantlajn specijal iz futrole i uperi ga u Indijančeve grudi.

— Hoćeš, crveni čoveče! Odgovorićeš mi na to pitanje.

Crvenokožac steže zube i proci:

— Mi smo potražili u klanecu sklonište od oluje kao i vi.

— U redu — uzvрати mu maršal, pusti ga, munjevito mu izvuče nož i revolver iz pojasa, baci ih na zemlju, a onda razoruža i ostalu dvojicu Apača.

— Možete da ostanete ovde, sve dok se oluja ne stiša.

Indijanac, sa kojim je razgovarao, ondmeri ga od glave do pete, priđe ulazu u klanac i zagleda se u savanu. Ostala dva Indijanca su sledila njegov primer. Sada su sva trojica stajala kao kipovi i gledala u istom pravcu.

*

* *

Vajat uhvati šerifa za mišice.

— Evo, ovde imate revolver. A sada slušajte dobro! Pazićete ova tri crvena momka, dok se ja ne pobrinem o Holideju. Teško vama ako vam nekakve gluposti padnu na pamet. Možda ćete uspeti mene i da

ubijete, ali vam se kunem da će vas Luk Šort tražiti i naći.

Gurnuo je Šibela napred tako da je mogao bar krajičkom oka da motri na njega, a onda je čučnuo i sagnuo se nad prijatelja, koji je još uvek onesvešćen nepomično ležao na zemlji. Opipao mu je glavu, ali nigde nije uspeo da otkrije ranu. Pritisnuo je uho na Holidejeve grudi i čuo kako mu srce lagano udara. Ponovo je počeo da mu opipava glavu i najзад, pozadi, na temenu malo sa strane napipa veliku čvorugu. Tu ga je, dakele, kamen pogodio. U tom trenutku kockar otvori oči. Vajat je video nekakav čudan izraz u kockarevim očima i nagnuo se nad njega.

— Dok!

Nije bilo odgovora. Maršal nasloni svoje krupne jake šake na lice prijatelja i ponovi:

— Dok, čujete li me?

Ni sada nije bilo odgovora. Hitro je skinuo kaput, zavio ga i oprezno podmetnuo kockaru pod glavu.

— Šibel — prošapnuo je šerifu.

— Moram natrag do ostalih.

— Jeste li pomahnitali? — uzvra- ti ovaj, ne okrećući se. — Nećete me valjda ostaviti samog sa ovom trojicom divljaka.

— Potrebna mi je voda.

Na to se okrete Indijanac, sa kojim je maršal razgovarao i reče grlenim glasom:

— Ja imam vode.

Erp i Šibel su ga zgranuto pogledali. Znači, pakleni Indijanac je uspeo da čuje njihov razgovor, iako je bio udaljen četiri koraka, a grmljavina i tutnjavina bila zaglušujuća.

Vajat gurnu Šibela u stranu i priđe Apaču.

— Moje je ime Erp. Žao mi je što sam vas malopre onako grubo dočekao.

Indijanac, koji je očigledno predvodio ovu malu grupu, mu uzvra- ti:

— Beli čovek nije imao drugog izbora.

— Ovde leži moj prijatelj, koga je kamen pogodio u glavu.

Crvenokožac se odmah okrete i došapnu nešto dvojici svojih pratilaca. Jedan od njih izvuče iz bisaga buktinju i zapali je.

— Ja sam Belo Pero. Mogu li da vidim tvog prijatelja — upitao je Indijanac sa kojim je Vajat razgovarao.

— Belo Pero? Onda ti si poglavi- ca Meskalerosa, velikog plemena Apača.

— Ti me znaš?

— Slušao sam mnogo o tebi. Razumeš li se ti u povrede?

— Da — uzvra- ti crvenokožac kratko i pođe napred, dok mu je njegov pratilac osvetljavao bakljom put.

Odjednom Indijanac zastade kao ukopan. Vajat, koji je išao iza nje-
ga malo koso, vide kako Sirli Šibel
stoji u sred klanca sa revolverom u
ispruženoj ruci.

— Sklonite taj kolt, Šibel — do-
viknu mu maršal.

— Ne pada mi na pamet!

— Da li to meni pretite oruž-
jem?

— Ne, nego ovom crvenom šlja-
mu.

Na to se čovek iz Misurija pro-
gura ispred poglavice, priđe Šibe-
lu i ispruži ruku.

— Dajte kolt.

— Ne.

Svetlost baklje bacala je avetinj-
ske senke po klanacu. Vajat u mag-
novenju ispruži ruku, dokopa šeri-
fa i oduze mu oružje.

— To ćete zažaliti, Vajate. Ovi
crveni lupeži će nas sve pobiti. Ako
vi ovom momku verujete, onda do-
ista vama više nema spasa. Ja Indi-
jance dobro poznajem, i znam da
uvek u grupama krstare. Ova tri
momka nisu sama. Ponašaju se ta-
ko miroljubivo samo zbog toga što
dobro znaju da će im uskoro priteći
pomoć i da će nas savladati. Pogle-
dajte im samo lica.

Maršal se okrete i pogleda pravo
u lice Indijanca koji je tvrdio da je
poglavica Belo Pero. To lice bilo je
izliveno kao od bronzе i na njemu
su svetlela dva oka. Stajao je us-
pravljen, ne progovorivši ni reči.

Vajat Erp je dobro poznavao In-
dijance, daleko bolje nego Šibel, ko-
ji ih je celog svog života samo mr-
zeo. Vajat je, međutim, bio uveren
da mu je ovaj Indijanac rekao isti-
nu.

Maršal je stajao pred njim, za-
gledao mu se duboko u oči i rekao
tiho:

— Tamo leži moj prijatelj. Ve-
oma bih se radovao da mu možeš
pomoći.

Indijanac opipa Holidejevu glavu,
a onda preko ramena reče svom čo-
veku:

— Donesi moju torbu.

Izgovorio je to na engleskom, ka-
ko dvojica belaca ne bi ništa po-
sumnjala.

Izbezumljeni Šibel uzviknu u pa-
ničnom strahu:

— Ako to dozvolite, Vajate, po
mom mišljenju ste vi samoubica.

— Čutite!

Šibel je stajao ispred maršala
stisnutih pesnica i vikao:

— Vi ste poludeli, Erp! Momak
će izvući iz bisaga oružje i poubi-
jati nas kao zečeve.

— Ja sam vam rekao da čutite.

— On će nas poubijati!

— Ne, to neće učiniti, ako mu je
uopšte stalo do života poglavice.

— Poglavica? Pih, taj momak je
poglavica kao bilc ko od nas.

Bez obzira na ova upozorenja,

maršal je Indijancu dao znak da učini ono što mu je poglavica rekao.

Sada je Belo Pero držao u ruci čuturu obavijenu kožom, sipao malo tečnosti na kockarevu glavu, izvukao iz torbe nekoliko listova, stavio ih na čvorugu, a onda ih pričvrstio maramom, koju je Holidej koristio da zaštiti lice od prašine.

U tom trenutku Vajat je bio svestan toga da je počinio veliku grešku. U svom uzbuđenju do tada mu nije palo na pamet da je Šibel mogao da uzme Holidejeve koltove. Tek sada je primetito da iz šerifovog opasača vire bele drške kockarevih revolvera. Ustao je prišao Šibelu i uzeo mu oružje.

— A vi, čoveče, još primате od mene kolt!

Sada je šerif iznenađeno pogledao maršala. Sasvim je zaboravio na Holidejeve koltove.

— Šteta, zar ne? — dobaci mu čovek iz Misurija.

Ipak morao je samom sebi da prizna da se Šibel, kada su malopre naišli crvenokožci, nije ponašao neprijateljski, nego je čak savladao Indijanca koji ga je napao s leđa.

Poglavica Belo Pero se ponašao kao da ništa nije primetio. Uspravio se i rekao:

— Teško je pogođen. Ne verujem da će ponovo videti sunce.

Vajat proguta pljuvačku. Pogle-

dom je potražio Šibela. Ovaj je uzmicao.

— Nemojte dozvoliti da vas ovaj razbojnik namagarči. Zar ne primećujete šta taj lupež smerа? Hoće da nas dovede dotle da se među sobom potamamimo. Stari indijanski trik.

— Umuknite!

Šibel se povuče uz stenu. Maršal stavi šaku na usta i povika iz sveg glasa:

— Luk!

Odgovor je odmah došao: — Da!

— Dođite s tom dvojicom ovamo, i povedite konje.

Tri Indijanca su iznenađeno osluškivala topot konjskih kopita i za nekoliko minuta ugledala belog čoveka, koji je prema njima izgledao kao pravi pravcati div. Za njim su išli konji, a na kraju crnac. Teksašanin se nije mogao obazirati na njega, jer je znao da crnac nipošto ne bi pokušao da beži u mrak. Osim toga, njegova savest očigledno nije bila tako nečista kao u odbeglog robijaša.

Indijanci su imali smrknute izraze lica. Maršal im spremno objasni.

— Ovaj veliki beli čovek je moj prijatelj Luk Šort. Onaj drugi je moj zarobljenik.

Na to poglavica naglo okrete glavu.

— Ti si šerif. Sada znam gde sam video tvoje lice. U gradu, koji se zove isto kao i nadgrobni spome-

nik. (Tombston.) Tamo je tvoj brat šerif.

Maršal odmahnu glavom.

— Ti me zamenjuješ sa mojim bratom Morganom.

— Morgan Erp, da tako je njegovo ime.

— Moj brat Morgan je mrtav. Pre dve godine zarobljenika, ubili s čoveka, mog zarobljenika, ubili s leđa.

Čendler zabaci glavu.

— Tada još nisu bili moji prijatelji — rekao je prkosno.

— Ali sada jesu, a to je još gore.

Teksašanin je razrogačeno posmatrao Holideja.

— Šta je sa Dokom? Da ga nisu ovi crvenokošci povredili.

— Ne, nego Šibel. On se pritajio gore na ulazu u klanac i bacio prema njemu kamen koji ga je pogodio u glavu.

Šort odgurnu revolveraša i kleče pored Holideja.

— Znači, brat jednog od razbojnika s vešalima se drznuo da tako nešto učini! Bednik! Što je najgore, još uvek stoji tu i usuđuje se da mi izađe na oči. Hej, Dok! Prokletstvo, otvorite već jednom oči!

Međutim, Holidej je bio u dubokoj nesvesti. Teksašanin se uspravi i stade ispred Šibela.

— Slušaj me dobro, amigo! Ako Dok Holidej bude imao od toga ma kakve ozbiljnije posledice, s tobom je gotovo.

— Maršale — siktao je šerif. — Kako možete da dozvolite da mi ovaj momak na takav način preti?

Pljas! Teksašanin mu je prilepio tako žestok šamar, da mu je glava u pravom smislu reči odletela u stranu.

— Veoma mi je žao, Vajate, izvinjavam se. Ruka mi je prosto poletelala sama. Ako ovaj lupež bude sada izgovorio još jednu jedinu reč, napraviću od njega kašu. Biće tako slab da neće moći ni sopstvenu zvezdu da nosi. Uostalom, njegov karakter mi izgleda suviše slab za zvezdu.

Posle ovakvog gorkog iskustva Šibel je odlučio da ćuti.

Vajat Erp je posmatrao blede kockarevo lice osvetljeno buktinjom.

Napolju je oluja popuštala. Potrajalo je još pola sata i sve se potpuno smirilo.

I poslednja buktinja Indijanaca je odavno dogorela.

Zaklonjen u klanac, mračna lica, sedeli su belci i Indijanci zajedno i ćutke posmatrali savanu. I poslednja zvezda je izbledela. Na istoku se pojavila srebrnasto siva traka, nagoveštaj novog dana.

Poglavica pogleda maršala.

— Možemo li mi sada da odjašimo?

Vajat klimnu glavom, pokupi oružje Indijanaca sa zemlje i dade im ga. Belo Pero mu pruži ruku.

— Sada znam tvoje ime. Ti si Vajat Erp, zar ne?

Maršal potvrdi.

U tom trenutku kockar otvori oči. Pogled mu se smračio kada je pred sobom video trojicu Apača.

Vajat se hitro nađe nad njega.

— Dok!

Holidej se naprezao da drži oči otvorene.

— Sve u redu, Dok? — pitao je Vajat.

Holidej s mukam potvrdi.

— Šta se dogodilo? — promrsio je jedva čujno.

— Sledili ste Šibela i...

— Da, sad znam. Hrabri šerif me je s leđa pogodio jednim kamenom.

Šibel spontano uzviknu:

— Šta hoćete, Dok? Nisam imao drugog izbora.

— Treba da zavežeš — uzviknu Teksašanin i povuče Šibela. — Ako se samo usudiš da makneš od mene, obećavam ti da se nećeš dobro provesti.

Indijanski poglavica priđe maršalu i iznenađeno pogleda Holideja.

— Tvoj prijatelj je žilav i otporan kao planinska puma. Ustao je iz carstva mrtvih. Pre kratkog vremena otkucaji njegovog srca bili su tako slabi da sam bio siguran da će ga veliki Manitu pozvati k sebi još pre nego što sunce izađe.

Holidej je ponovo sklopio oči, a Vajat ga zabrinuto posmatrao.

Belo Pero mu se obrati:

— Naš logor nije daleko odavde. Ako Vajat Erp želi, može svog prijatelja da odnese tamo.

Maršal odmahnu glavom.

— Ne, hvala. Ti želiš najbolje, ali mi ćemo ipak radije ostati ovde.

— Kako hoćeš.

Poglavica mu pruži ruku, klimanjem glave pozdravi Šorta, a onda se vinu na konja. Pratila su ga dvojica njegovih prijatelja. Uskoro su izašli u savanu. Vajat je gledao za njima sve dok se nisu izgubili na horizontu.

Sirli Šibel se oprezno izmače da ne bi bio na dohvat Teksašaninove ruke, pa onda reče uzbuđeno:

— A sada moramo na najbrži mogući način da pobegnemo odavde. Smem da se kladim da će se banda uskoro opet vratiti sa bar još tuce ratnika.

Niko mu ništa nije kazao.

Vajat izvuče iz Holidejevih bisaga malu flašu viskija, koju je ovaj za nevolju uvek nosio sobom. Izvukao je zapušač i sipao prijatelju nekoliko gutljaja u usta. Ovaj otvori oči.

— Prokletstvo! Ova vatrena voda će me jednog dana dići i iz mrtvačkog sanduka.

Tek sada je Vajat Erp odahnuo sa olakšanjem. Njegov prijatelj se već šalio. Holidej je čak pokušao da se uspravi, ali mu to nije pošlo

za rukom. Maršal mu pohita u pomoć i podmetnu mu dva pokrivača pod leđa.

— Kako stoje stvari?

Kockar sleže ramenima.

Vajat uze tabakeru iz kockarevog džepa, stavi mu cigaretu među zube i kresnu palidrvce. Međutim, Holidej je bio suviše slab da povuče dim. Maršal je izmenjao zabrinut pogled sa Teksašaninom. Ovaj protrlja bradu, a onda zapreti Šibelu pesnicom.

— Moli se! — došapnu mu kroz zube. — Moli se, da mu se ništa ne dogodi.

Krupne graške znoja rosile su šerifovo čelo. Stajao je uz maršala i jadikovao:

— Ja to nisam želeo! Kunem vam se! Bio sam tako dotučen i na kraju nerava. Verujte mi, Vajate, nisam to želeo.

Maršal je ćutao.

Luk Šort se postavio na ulaz klanca, Čendlera je postavio na jedan kamen, tako da stalno može da motri na njega.

— Ostaćeš tu da sediš, mališa, jel' ti jasno? Ako samo budeš učinio „vau“, posle toga će biti jao, shvataš li?

Revolverašu su još uvek bile vezane ruke. Ljutito je gledao pred sebe. Prevalio je preko sedam stotina milja, bežeći iz robijašnice i uleteo pravo u naručje najopasnijeg

čuvara zakona Zapada, maršala Erpa.

Vajat je spustio sedlo na zemlju i umorno gledao pred sebe. Samo je Šibel stajao naslonjen na zid klanca i netremice posmatrao Holidejevo lice.

Tako su protekla još dva puna časa.

Iznenada se Šibel odvoji od zida i kleče pored kockara.

— Vajate, evo otvorio je ponovo oči! Dok, Dok, prokletstvo, recite već nešto. Ovde me već svi smatraju vašim ubicom...

Neopisivo prezriv osmeh zaigra na kockarevim usnama.

— Ta čast će vam izmaći, Šibel.

— Holidejev glas je sada bio znatno odlučniji i jači. Na beskrajno iznenađenje svih uspravio se u sedeći položaj, opipao glavu, skinuo ramenu i omirisao lišće.

— Seravelo.

— Šta je to? — upita maršal žustro.

— U pravom smislu reči čarobna biljka. Retka je koliko i sneg u ovim krajevima i vrlo lekovita.

— Da li vam je doista mnogo bolje?

Kockar potvrdi i opipa ponovo povređeno mesto. Onda se maši za šešir, koji je ležao pored njega.

— Prava je sreća što uvek nosim šešire od tvrdog filca. Najžešći deo udarca podneo je on.

Primetio je na svojoj torbi sa instrumentima cigaretu, koju mu je maršal pripremio. Isprevrtao je sve po torbi, kada je očajan tražio neki lek za svog prijatelja.

Na Vajatovom licu se sada pojavio osmeh, jer je video kako njegov prijatelj stavlja cigaretu među zube, a onda o nokat palca kreše šibicu, kako je to obično činio. Povukao je nekoliko dimova, a onda se uspravio. Još uvek nije bio siguran na nogama.

— Klimave su, kao uostalom i ceo ovaj prokleti svet. Hej, Šibel, šta je s vama? Da li vas muči zubobolja.

— Pre bih rekao da ima smetnje u probavi — umeša se Teksašanin, široko se osmehujući. Prišao je kockaru i pružio mu ruku. — Prokletstvo, doktore, samo da znate, od ovog vola bih načinio šnicle, samo da se s vama nešto dogodilo. On to naravno zna pa je još uvek zelenkast u licu.

Holidej nežno pomilova svog konja po vratu.

— Hej, konjiću, kad smo mi ono hteli da budemo u Nogalesu?

Vajat energično odmahnu glavom.

— Od toga danas nema ništa.

Holidej ga upitno pogleda.

— Da ne mislite možda da se ovde naselimo?

— To ne, ali ću ostati ovde sve dotle dok ne budem siguran da ste o-kej.

— To ćete odmah videti.

Kockar izvadi jedan od svoja dva kolta, koje mu je Vajat vratio u opasač, dokopa revolveraša za mišicu i reče grubo:

— Imate li nešto protiv da sada umrete. Neš?

Jarko jutarnje sunce je zaslepelo revolveraša. Ipak, jasno se moglo videti da je lako prebledelo.

— Ja vas ne shvatam, Dok.

— Vi me sasvim dobro razumete. Dakle?

— Nisam još imao nameru da umrem, ako ste to mislili.

Na Holidejevom licu nije zaigrao ni jedan mišić.

— Šteta, što vas moram razočarati.

Izmakao je jedan korak nazad i otkočio oružje. Metalno škljocanje trglo je razbojnika.

— Dok! — uzviknuo je uplašeno.

— Da?

— Ne... ja... Šta hoćete od mene?

— Samo jedno ime.

— Čije ime?

— Ime čoveka koji vas je poslao kod Šibela.

Revolveraš Čendler obori glavu na grudi.

— Eto vidite — odjeknuo je metalni kockarev glas. — Nemate ni-

šta protiv. Pa onda, srećan put, Neš!

— Stoj — uzviknu odbegli robijaš. — Reći ću vam to ime.

— Brzo, Čendler. Od njega će zavisiti koliko je važan naš put u Nogales.

Razbojnik proguta pljuvačku i pokuša očajnički da se izvuče. Da li da pomene neko lažno ime? Koje? Prosto mu ni jedno nije palo napamet.

— Vreme je isteklo — upozori ga kockar koji, jasno, uopšte nije imao nameru da ga ubije.

— Fin! — izgovorio je revolveraš na iznenađenje svih.

Holidej vrati briljantnim saltom revolver u opasač. Okrenuo se prema maršalu i upitao, kao da se radi o najbeznačajnijoj stvari na svetu.

— Imate li možda još nešto protiv toga da nastavimo put, mister Erp?

Vajat steže usne, prebaci sedlo na leđa svog ždrepcu i procedi:

— Ol rajt!

Nekoliko minuta kasnije izbili su na uzani drum, koji je vodio prema jugozapadu.

* *

Ceo Nogelas je drhtao od straha. Bio je to strah od Fina, brata ozloglašenog vođe bande, o kome su ljudi u ovom kraju mnogo slušali. Jednostavno nije bilo žive duše u Nogalesu, koja nije bila u paničnom strahu.

Samo jedna osoba to nije znala. Sam Fin. Sedeo je u salunu i igrao poker sa sudijom. Krojdon je pio i pio. Našao je samo jednog darežljivog prijatelja koji je plaćao. Svo vreme Finovo lice bilo je mračno i zatvoreno. Retko kada bi prozborio neku reč.

Tek kasno popodne iznenada je privukao svoj dobitak, strpao ga u džepove i procedio:

— Sedamnaest dolara sam izdao na piće, a četrdeset ste vi izgubili od mene. Sada smo kvit.

Krojdon se zanese u stolici. U trenutku je bio trezan. Nije tako računao. Samo je video da Fin plaća. Uopšte mu nije doprlo do svesti da je od ovog čoveka izgubio grdne dolare.

— Vi prokleta var...

— Oprezno — upozori ga kauboj. — Bez vređanja sudijo! Ja stvari rešavam po kratkom postupku. Još kraćem nego vi.

Krojdon skoči sa stolice. Jednom, dok je u toku dana prekinuo kocku i izašao u dvorište, saznao je od kafedžije šta se sve desilo za poslednja 24 časa u gradu. Znao je takođe koga grad okrivljuje za to i od koga strahuje.

Krojdon se sada istreznio, ali mu je ipak izletela jedna nepromišljenost.

— Vaša zlodela neće tek tako proći.

Fin priđe sasvim blizu. Oči su mu opasno sevale.

— Ja sam vas upozorio sudijo!

— U redu, vi me možete i ustreliti, to uostalom nikog u gradu ne bi čudilo.

Fin ga grubo gurnu, tako da je leđima udario o šank.

— Šta to trabunjate, čoveče! Vi, koji ste mi rekli da ste ovamo došli da ovaj grad postavite na glavu?!

Sudija je sada gledao razbojnika razrogačenih očiju.

Šta to bi? Ovaj razbojnik je pokušavao da okrene točak i sve svali njemu na vrat.

— Dete, Fin! Gde je dete? — ječao je.

Sada su oči Fina Klantona ličila na dva jedva vidljiva proreza.

— Ja ne znam šta ti to brbljaš, ti, koji izigravaš zakon! No daću ti dobar savet: gledaj da na najbrži mogući način nestaneš odavde! Ja nameravam da šerifu otvorim oči, bar što se tebe tiče!

Krojdon posrćući priđe stolu, odupre se obema rukama, ne mogavši da skine pogled sa rošavog lica Fina Klantona. Iznenada se u jednom trenutku saže, uze svoj šešir i istrča napolje kao da ga đavoli gone.

Fin je stajao na vratima kapije i video sudiju kako se penje na leđa svog konja. Prsnuo je u grohotan smeh.

Građani, koji su posmatrali scenu iza spuštenih zavesa, stresoshe se.

Šta ovaj Fin Klanton hoće ovde u Nogelasu?

Izašao je iz saluna, stao na ivicu trema, klateći se lagano na vrhovima prstiju, sa rukama duboko zavučenim u džepove. Ostao je da stoji tako nekoliko trenutaka, a onda lagano krenu ulicom. Njegova snažna brada se stalno pokretala, jer je po običaju žvakao palidrvce. Izazivački lagano išao je sredinom glavne ulice, stigao do bočnog ulaza u kuću trgovca govedima Koka, a onda nastavio put do male kuće u kojoj je stanovala pralja Alma Mori-

son. Prošao je i pored ove kuće, ne pogledavši ni jednom u stranu.

Bilo je stotinu stegnutih pesnica i bezbroj ruku koje su grčevito stezale oružje, ali iza zavesa. Međutim, niko nije izašao na ulicu da napadne ovog čoveka, iako je bio potpuno sam. U stvari i nije bio sam. Imao je najboljeg i najmoćnijeg saveznika — strah koji je sejao oko sebe!

*
* *

Poglavica Belo Pero je bio u pravu, Dok Holidej je bio veoma žilav i otporan. Sedeo je uspravljen u sedlu kao i do sada. Saputnici su ga s vremena na vreme ispod oka pogledali. Međutim, na kockaru se nije moglo primetiti da je bilo šta pretrpeo. Sve što je Vajat Erp mogao da učini, bilo je to, da se pobrine da ne jaše suviše brzo.

Pošto su krenuli pre podne, uspe li su da stignu u područje Nogalesa tek kada je sunce počelo da zalazi za horizont.

Iako se oktobar bližio kraju, vladala je velika vrućina, koja nije popuštala ni u ovim večernjim časovima.

Jednoličan i zamarajući pejzaž savane tu i tamo je remetio po neki džinovski kaktus ili pak crvenkasta peščana duna.

Nebo bez oblaka dobilo je tamno plavu, gotovo ljubičastu boju, a na zapadu je blještala široka purpurna pruga.

Oštro okom čoveku iz Misurija nije promaklo da se u daljini jedna

mala tamna tačka kreće. Izvukao je dvogled iz bisaga i okrenuo ga prema jugozapadu. Video je jahača kako se približava.

Sada je i kockar primetio pokretnu tačku. Zaklonio je oči šakom i posmatrao.

— Neki poznanik? — upitao je maršala.

Vajat sleže ramenima.

— To još ne mogu da razaznam.

Lagano su nastavili put. Posle izvesnog vremena maršal ponovo uze dvogled i obavesti svog prijatelja.

— To je neki stariji čovek, ali lice ne mogu da mu vidim.

Kada je jahač prišao bliže, kockar iznenađeno zazvižda kroz zube.

— Tog momka ja poznajem!

— Naravno — umeša se u razgovor Šibel, koji je očigledno živnuo pošto se Dok Holidej oporavio. — To je sudija Krojdon!

— Krojdon? — Vajat je razmišljao. — Ja sam to ime već čuo. Da to nije viši sudija iz Flagstafa?

— Bio je to — ispravi ga Holidej. — Samo su ga potprašili. To je najgora pijanica koju sam ikad u životu sreo. U Feniksu sam jednom igrao poker sa njim. Mislim da sada radi samo po porudžbini.

— Dakle, neka vrsta putujućeg sudijske — zaključio Teksasjanin Šort.

Sudija Krojdon je grupu jahača motrio s kranjim podozrenjem. Međutim, iz iskustva je znao da bi bilo pogrešno promeniti pravac. Zaustavio je zbog toga konja i sačekao da mu se jahači približe. Gotovo je zinuo od iznenađenja kad je među njima poznao šerifa Šibela i Doka Holideja.

— Hej — doviknuo je jahačima. — Koga to vidim? Doka Holideja! I šerifa Šibela! Kakvo iznenađenje!

Međutim, iz njegovog glasa se ne bi moglo zaključiti da je to bila iskrena radost.

Holidej se obema rukama podupro o vrh sedla, namignuo i rekao:

— Zar u Nogalesu više nema viskija?

Poruga je bila nedvosmislena. Krojdon se, međutim, usiljeno osmehnulo.

— Ima, ima Dok, samo čovek ne može večito da ostane u istom mestu.

— Stim se potpuno slažem, Krojdon.

Sudiju je veoma čudilo što se šerif čudno ponaša. Gledao je pravo ispred sebe i nije se mešao u razgovore. Smatrao je da treba i šerifu da se obrati nekom reči, pa je zbog toga upitao:

— Mister Šibel, i vi jašite za Nogales?

Čuvar zakona mu uzvрати mrzovoljno:

— Kao što vidite, Krojdon.

Radoznao, posmatrajući ostale članove male grupe jahača, primetio je da su Čendleru vezane ruke.

— Hej, koga to vučete?

Odgovor nije dobio. Najzad mu se pogled zaustavio na čoveku iz Misurija. „Ko bi to mogao da bude?” razmišljao je. Negde ga je već video, ali gde? U razmišljanjima ga je prekinulo Vajatovo pitanje.

— Vi ste imali posla u Nogalesu, mister Krojdon?

Sudija potvrdi.

— Da, imao sam suđenje.

— Smem li da pitam protiv koga?

Krojdon odgovori protivpitanjem.
— Smem li ja da saznam s kim govorim?

Na iznenađenje ostalih, Sirli Šibel je dao odgovor:

— Da, Krojdone, to u svakom slučaju morate saznati. Ovaj čovek je Vajat Erp. Nadam se da se radujete susretu s njim?

Šibel se naslonio na vrh sedla i zburado posmatrao strah koji se pojavio u očima sudije.

— Vajat Erp? Maršal Erp? — On da se dlanom lupio po čelu. — Naravno, gde je Dok Holidej, tu mora biti i Vajat Erp. — Zatim je prsnuo u neprijatan smeh. — Suđenje je bilo protiv jednog... Prekinuo je u pola rečenice i skrenuo na drugu temu. — Zbog ovog radosnog susreta moram odmah da otpijem jedan gutljaj iz flaše, gospodo.

Vajat potera svog konja bliže prema sudiji.

— Vi još niste odgovorili na moje pitanje, mister Krojdon.

Sudija otpi dobar gutljaj iz flaše, grozničavo razmišljajući. Okrenuo je glavu i kada je počeo da govori, maršala zapahnu miris viskija.

— Da — počeo je da objašnjava — imao sam suđenje protiv gradonačelnika Nogalesa.

— Protiv gradonačelnika?

— Da, on pripada bandi s vešalima.

Zaprepašćenje na licima svih jahača bilo je ogromno.

— Pripada bandi razbojnika s vešalima? — nastavio je da ispituje Vajat. — Zar nam ne biste mogli malo detaljnije to da objasnite?

— Šta tu ima da se objašnjava? Dokazano je da je pripadao toj ban-

di. Ukrao je konja, koga su našli u njegovoj štali, a u njegovoj kući u ormanu nađeno je više sivih marama, kojim razbojnici sa vešalima pokrivaju lice.

— O, a ko ga je to prijavio?

— Prijavio? Niko. On sam, mislim gradonačelnik, je optužio jednog mladića Džima Kinga da je ukrao konja. U stvari, suđenje je bilo protiv tog Kinga. U toku samog suđenja se otkrila krivica gradonačelnika.

— Tek tako slučajno se otkrilo?

— Ispitivao je Vajat podozrevajući. Sudija je postao oprezan.

— Kako to mislite, maršale?

— Pa, u svakom slučaju sasvim je neuobičajeno da se jedan gradonačelnik raskrinka kao član bande ljudi s vešalima.

— Naravno, stigla ga je zaslužena kazna.

— Niste valjda tog čoveka poslali na vešala?

— Ne, osuđen je na doživotnu robiju.

Pun minut niko nije izgovorio ni reči. Tišinu je prekinuo šerif Šibel, koji je priterao konja do sudijinog.

— Čujte, Krojdon, niste valda ozbiljno poslali Angelera u robijašnicu?

— Kako to govorite sa mnom, Šibel? Šta se vas taj Angeler tiče? Ne mogu da pretpostavim da hoćete jednog člana bande da uzmete u zaštitu.

— Nipošto — uzvрати šerif mirno, ali odlučno. — Ja samo slučajno poznajem gradonačelnika Angelera. On je ispravan čovek i nikada se ne bi upustio u saradnju sa bandom razbojnika. Zato mogu da stavim ruku u vatru.

— Ali, molim vas, šerife! Krivica gradonačelnika je bila jasna. Da ne sumnjate možda u mene?

— Jeste li videli Fina Klantona?

— iznebuha upita Erp.

Strah u sudijinim očima je bio nedvosmislen.

— Fin Klanton, čekajte, video sam ga. Bio je u jednom salunu. Aha, tako je! Mi smo čak i odigrali jednu partiju pokera. Ja sam, naravno, izgubio, ali je on za to platio pice.

Dok Holidej i Vajat Erp se značajno pogledaše, a onda se maršal obrati Krojdonu:

— Moram vas zamoliti, sudijo, da se s nama vratite u Nogales.

Bio je mrak kada su stigli u grad. Sjahali su s konja nedaleko od šerifske kancelarije.

Šerif je primetio jahače, a onda mu je pažnju privukla škripa šarki na vratima, koja su vodila u dvorište. Maršal mu je prišao.

— Vi ste šerif Korneli?

— Da, a ko ste vi? Kakvi su ono jahači? Šta hoćete ovde?

Vajat ga uhvati za mišicu i uvuče u kancelariju.

— Moje ime je Erp, mister Korneli.

Mali šerif je bio kao gromom pogođen. Grčevito je uhvatio obema rukama stalak za puške. Bio je slika i prilika rđave savesti.

— Šta je vama, šerife?

— Oh, ništa. Vi ste, dakle, Vajat Erp? Šta hoćete ovde?

— To ćete već saznati. Rekao sam ljudima da uđu u dvorište. Imamo i neke zatvorenike.

— Zatvorenike? Koga?!

— U prvom redu ozloglašenog revolveraša, odbeglog sa roblje. Zo-

ve se Naš Čendler. Zatvorite tog čoveka. Tu je još jedan crnac sa Šibellovog ranča. Njegov gazda je najverovatnije član bande ljudi s vešalima.

— Ljudi s vešalima? Šta ja imam sa njima?

— Toplo se nadam ništa. Osim toga, tu je i jedan sudija, koji mi je usput uleteo u naručje.

— Sudija? Koji sudija? — procedi uplašeno šerif.

— Sudija Krojdon.

— Krojdon? Da — Korneli se pretvarao da se tek sada setio. — Tako je! On je osudio gradonačelnika, jer pripada bandi s vešalima.

— Dakle, njih ipak ima u gradu?

— Ne, nipošto, samo je gradonačelnik pripadao njima i zbog toga je osuđen.

— Fin Klanton je u gradu, šerife?

Pošto se Korneli pretvarao da to nije znao, maršal mu reče prekorno:

— Tako nešto je trebalo da znate, mister Korneli.

U tom trenutku je u kancelariju ušao pomoćnik Lipit, koji je sastavio prijavu o nestanku mlade Džudi Morison. Pogledao je stranca, pa onda primetio strah u očima svog šefa.

— Šta se događa, gazda?

Korneli pokaza na čoveka iz Misurija.

— Znaš li ko je to? Nikada se ne bi setio. Nisam ni ja mogao. To je Vajat Erp.

Pomoćnik je bio krajnje iznenađen, brzo se pribrao i uzviknuo:

— Maršale, stigli ste u pravi čas!

— Šta se dešava?

— Juče na noć je jedno dete ote-

to, a juče u podne je u sred bela dana trgovac govedima Kok ubijen nožem. Odmah zatim nestala je šesnaestogodišnja devojka, ćerka pralje, Džudi Morison.

— Čuti, molim te — pokušavao je šerif da ga prekine. — Ne brbljaj gluposti. Sve to još nije dokazano. Dete je možda kod rođaka, a što se tiče trgovca govedima, on je bio u zavadi s mnogim ljudima. Možda se s nekim sporečkao. Osim toga, mnogima je i dugovao novac. Možda mu je neko zbog toga došao glave. Što se tiče Džudi Morison, ko bi za tako lepu, bujnu devojku smeo da stavi ruku u vatru? Sigurno je imala mnoge udvarače, pa je s nekim možda i otišla. Teško je shvatiti ovu mladež.

— Ućutite — prekide ga maršal oštro.

Na to pomoćnik izvadi iz džepa cedulju i pruži je maršalu.

— Evo, ovim papirom je bio obavljen kamen, koji je neko ubacio kroz prozor kod udovice Morison.

Pre nego što je pročitao, maršal je otkrio na dnu cedulje mali trogao, znak banden s vešalima.

— Ko je taj Džilbert Morison?

— Ah, jedan prilično mračan tip — objašnjavao je šerif. — Moglo bi se čak reći razbojnik. Neko vreme je boravio gore u Tombstonu, a onda došao ovamo, da bi posle izvesnog vremena ponovo iščezao. Sam đavo zna gde se taj momak muva.

Pomoćnik šerifa je nastavio da objašnjava:

— Mister Erp, Fin Klanton je u gradu. Ceo Nogales drhti pred njim. Ljudi govore da on stoji iza otmice male Džoan Benson, a i ubistva

trgovca govedima. Nestanak Džudi Morison takođe dovode u vezu s njim.

— Gde stanuje taj Benson?

— Nije daleko odavde. Odvešću vas mister Erp.

Hari Benson je stajao na prozoru svoje dnevne sobe i posmatrao ulicu. Video je dvojicu ljudi kako dolaze. Pomoćnik se vratio nazad, a maršal stupio na trem kuće. Vrata su se otvorila i trgovac podozrivo odmeri stranca.

— Ko ste vi?

— Moje je ime Erp. Vajat Erp. U šerifskoj kancelariji sam čuo šta se dogodilo.

Očajni trgovac potrča prema maršalu i grčevito ga uhvati za mišicu.

— Svevišnji, vi dolazite u pravi čas, maršale!

Zatim je Vajata obasuo bujicom reči.

— Umirite se mister Benson! Mogu li na trenutak sa vama da razgovaram?

Kada je posle četvrt sata došao natrag u kancelariju, nije tamo zatekao Kornelija. Tome se baš nije čudio.

— Znate li možda gde se Fin Klanton obično zadržava — pitao je pomoćnika.

— Ne baš tačno. Juče, na primer, bio je u „Zlatnom dolaru”.

Nekoliko minuta kasnije Vajat je ušao u salun i prišao šanku. Žena podiže pogled, spusti čašu koju je upravo brisala i upita:

— Šta želite?

— Tražim Fina Klantona.

— Možda je kod Sandersa, sedlara, u prvoj poprečnoj ulici. Treća kuća od ugla.

Vajat je odmah pošao. Idući prema sedlerevoj kući primetio je starijeg čoveka kako se ljulja u stolici. Ni sam ne znajući zašto Vajat mu priđe i upita ga gde se nalazi kuća udovice Morison.

Starac živahno skoči sa stolice. Držao je obe ruke na drškama revolvera.

— Hej — iznenadi se maršal. — Šta se ovde dešava?

— Ko ste vi? — upita čovek.

— Ja sam Erp, a ko ste vi?

— Moje ime je... ja se zovem Miler.

— U redu, mister Miler, kažite mi konačno gde se nalazi kuća porodice Morison.

Neobični Miler počeo je sada na dugačko da objašnjava. Kada je završio, Erp je ipak ostao da stoji.

— Mister Miler, imam još jedno pitanje. Da li biste mi možda mogli reći gde mogu da nađem Osvalda Šibela?

Bilo je to samo jedan smeo pokušaj. Maršal je sledio svoje šesto čulo. Dejstvo je bilo zaprepašujuće. „Mister Miler” se mašio za revolver. Vajat je bio brži i ispred uperene cevi svog bantlajn specijala poterao napadača prema šerifskoj kancelariji. Tamo su zatekli Holideja i pomoćnika. Šerifa nije bilo. Maršalu je bilo jasno, da je zajedno sa Finom Klantonom napustio grad.

Mister Miler se uplašeno obazre na sve strane, a onda podiže ruke.

— Odustajem — promućao je. — Neću više. To mi je u svakom slučaju teško padalo.

— O čemu govorite? Ja vas ne shvatam?

— Pa, eto, mi smo ovamo došli

jer je Fin to hteo. Imao je neke stare, neprečišćene račune sa gradonačelnikom. Hteo je da mu se osveti, pa je zato pozvao sudiju, prethodno se dogovorivši sa Džimom Kingom kako da izvedu stvar. Džim je takođe Finov prijatelj. On je namerno ukrao konja u trenutku kada je gradonačelnik prolazio, kako bi ovaj mogao da ga uhvati. Čak je dozvolio da ga gradonačelnik odvuče u šerifsku kancelariju. Krojdon, ona pijanica, je gradonačelnika doista osudila. Eto, to je u pitanju, ništa više. Zbog toga smo svi morali da dođemo.

— Šta to znači mi svi?

— Pa mislim mi, Finovi prijatelji. Trebalo je podmetnuti sive marame u stan gradonačelnika.

— Ljudi, koji su podmetali marame morali su biti, znači, članovi bande s vešalima.

— Nipošto — smeja se Miler. — U zabludi ste, maršale, Ja, na primer, nemam nikakve veze s tom bandom, iako sam baš ja bio taj koji je podmetnuo marama, jer je Fin tako želeo. Cela ova stvar je potpuna budalaština.

— A šta je sa Bensonovim detetom?

— Pojma nemam.

Ako je ubio trgovca Koka?

— Ni to ne bih znao. Znam samo da mi s tim nemamo ništa.

— Zar ni Fin Klanton?

— Sasvim sigurno ne. Njega je u Nogales dovela samo mržnja prema gradonačelniku. Odavno je već smišljao kako da mu se osveti. Zbog toga je pozvao sve svoje ranije prijatelje.

— I Šibela? — raspitivao se Maršal.

— Fin mu je poslao poziv. Osvald je njegov prijatelj. Nije bilo neophodno da i on dođe, ali stigao je zajedno sa Deridžom...

— I s kim još?

— I ostalima. Nije naročito bitno. Fin je svoj gnev prema gradonačelniku iskalio. Pošto ste vi ovamo stigli, čini mi se da neće imati zadovoljenje. Angeler je još ovde u zatvoru i vi ćete ga, nadam se, pustiti na slobodu, a onu pijanicu strpati iza brave.

— Budite uvereni.

— A i mene ćete takođe iza brave?

— Tačno, mister Miler. Ipak povedite u ćeliju sudiju i ovog tipa ovde.

Da li je zagonetka rešena? Dva prijatelja iz Dodž Sitija su se upitno gledala.

Šerif Sirli Šibel uzviknu:

— To nipošto nije tačno, Miler je lagao. Ko je ubio Koka? Ko je odveo Bensonovu ćerku i Džuđi Morrison?

— Sve po redu — rekao je kocar, — sada prvo da raspravimo stvar sa Finom.

Šibel skide šešir s glave i nabaci ga na vešalicu.

— Maršale, ja ću vam sada sve reći. Nema nikakvog smisla da i dalje čutim. Ja sam iz Taksona odjahao na ranč moga brata, jer sam saznao sa kakvim svetom Osvald ima posla. Hteo sam da ga upozorim konačno i zbog toga što ste vi bili u tom kraju. Uostalom, bio sam uveren da ćete mu vi kad-tad ući u trag ako nešto protivzakonito čini. Ja sam našao cedulju na njegovom stolu, međutim, nisam znao š čim je u vezi, a naročito ne

s kim. Međutim, ne mogu da verujem da ima bilo kakve veze sa ubistvom Koka ili otmicom deteta i devojke.

— To će se još utvrditi.

Vajat uze revolver, koji je oduzeo Šibelu na ranču njegovog brata i dobaci mu ga.

— Tako, mister Šibel, a sada za pisaći sto. Čini mi se da je ovom gradu u ovom trenutku potrebno veoma budan čuvar zakona. Mogli biste da se odlično iskupite kada biste mi sada pomogli.

Šerif se složio.

— Ol rajt. Ja, na ime, imam predosećanje da je Korneli uhvatio maglu.

— I ja takođe — složi se maršal.

Teksašanin Luk Šort se upravo vratio iz dela zgrade u kome su se nalazile ćelije. Okačio je svežanj s ključevima na zid i upitao:

— Baš bih voleo da znam kuda vode ona vrata koja sam otkrio u dnu hodnika?

— Vrata? — Vajat smesta uze lampu i svežanj s ključevima pa zajedno sa Dok Holidejem pođe u dograđeni deo, koji je služio kao zatvor. Na dnu hodnika su se doista nalazila jedna vrata. Bila su zaključana, ali nijedan od ključeva na svežnju nije mogao da ih otvori.

U to jedan čovek pride vratima ćelije. Bio je zatvoren.

— Ja ne znam ko ste vi mister. Moje ime je Angeler... ja

Vajat se okrete:

— Dok, molim vas pustite gradonačelnika.

Tom Angeler izađe u hodnik i pođe prema čoveku iz Misurija.

— Pretpostavljam da ste vi maršal Erp, zar ne? Nešto sam tako

načuo. Sam đavo zna, ko me je ovde uvalio u ovaj sos.

— Fin Klanton — uzvрати mu maršal. — Trebalo je da to znate, gradonačelniče. Zna li bar kuda ova vrata vode?

— Ne baš tačno. Treba da su dve prostorije kasnije dograđene.

— Gde je ključ od ovih vrata?

— Ni to neznam.

Vajat potrča natrag prema kancelariji i gotovo nalete na Šibela.

— Evo, našao sam još jedan ključ! Mislio sam da će vam biti potreban.

Vajat pogleda ključ, i uzviknu:

— To je pravil!

Kada su otključali vrata obrel i su se u praznoj mračnoj prostoriji, na čijem su se dnu nalazila još jedna vrata. I ona su bila zaključana.

— Tamo unutra neko diše, došapnu Vajat kockaru. Kucao je kažiprstom, ali nije dobio odgovor. Onda se vratio nekoliko koraka nazad, zaletio na vrata i razvalio ih.

Holidej je lampom osvetljavao prostoriju. Prizor je bio jeziv. Na gužvi slame ležala je mala devojčica vezanih ruku i nogu i još uz to konopcem pričvršćena za alku ugrađenu u zid.

Nekoliko koraka levo od deteta ležala je mlada žena, vezana na isto tako surov način. Odmah je oslobodio obe nesrećnice i utvrdio da pored veza imaju još i krpe u ustima.

Devojka je plakala. Maršal je milovao po kosi i tešio. Dok Holidej je prihvatio dete i odmah ga odneo roditeljima.

Džudi Morison je uplašeno gledala maršala.

— Moje je ime Erp. Slučajno sam

našao u grad i čuo za vaš nestanak, gospođice Morison.

— Erp — upitala je. — Vajat Erp?

— Da.

Devojka mu pruži ruku. Oči su joj bile pune suza.

— Ko vas je ovamo doveo, gospođice Morison?

— Ne znam. Znam samo da je šerif u to umešan. Mislim da su hteli da saznaju gde mi je brat. On je ranije pripadao njima.

— Kome to?

— Ljudima sa kojima je uvek odlazio. Čini mi se da su to uglavnom bili ljudi iz Tombstona i okoline.

— Tako gospođice Morison! A sada ću vas odvesti vašoj majci. Krajnje je vreme.

Kada se maršal vratio u šerifsku kancelariju bio je još pod utiskom potresnog susreta nesrećne udovice i njene šesnaestogodišnje kćeri. Tamo je zatekao trgovca Bensona.

— Mister Erp — govorio je ovaj uzbuđeno. — Ne znam kako da vam zahvalim.

Vajat se svim silama trudio da ga spreči u izlivima zahvalnosti. Presrećni otac nije ni pomišljao na to da ispituje ko su bili otmičari njegovog deteta. Kada je konačno napustio kancelariju, Šibel reče:

— Hteo bih da znam ko je ubio Koka i oteo ove dve osobe? Mora biti da su u to umešani ljudi s vešalima, jer su ispred Kokove i Bensonove kuće postavljena vešala.

— Džudi Morison su oteli nekadašnji prijatelji njenog brata. Ni je isključivo da su Fin i njegovi prijatelji u to umešani. Međutim, ne mogu da se otmem osećanju da su mnogi ucenjivači i razbojnici is-

koristili strah od Fina Klantona, a i od bande s vešalima pa su se poslužili njihovim znakom da sateraju ljudima još više straha u kosti, a istragu skrenu u drugom pravcu.

— To bi bio doista vraški trik — zaključi kockar.

— I, konačno, da li su prijatelji Džila Morisona, ljudi s vešalima? — raspitivao se Teksašanin Šort.

Vajat sleže ramenima.

Opet su bili na istom. Ti ljudi s vešalima bili su senke, fantomi. Kada bi se ljudima od zakona učinilo da su na domaku ruke, na kraju bi im sve iščililo između prstiju.

— Ja sam uveren da Fin Klanton odavno više nije u Nogalesu — primeti Holidej.

— I ja takođe — složi se Vajat.

U to neko zakuca na vrata. Trgovac Benson se vratio.

— Došao sam još jednom, maršale, jer mi je nešto palo na pamet. Pre izvesnog vremena našao sam u svom poštanskom sandučiću pismo u kome mi traže pet hiljada dolara za jednu dobrotvornu organizaciju.

— Šta? — iznenadi se maršal. — Imate li još to pismo?

— Da.

Samo što je bacio pogled na ispisani list hartije, otkrio je na dnu mali trougao.

Bilo je to pismo bande s vešalima. Otelu su Bensonu ćerku, da bi ga učenili, jer je bogat.

Opet su pipali po mraku, jedno je bilo ipak izvesno. Mesni šerif je bio razbojnik, bez obzira da li je pripadao bandi s vešalima ili ne.

Da li je i Fin Klanton njima pripadao, još uvek je bilo otvoreno pitanje. Njegov napad na gradonačelnika izgledao je kao sasvim lična

stvar, iako je osveta razbojnički smišljena i izvedena.

Vajat je odlučio da sve to podrobno ispita. Nije baš mnogo verovao neuračunljivom Finu. Bilo mu je isto tako sumnjivo da je svoje prijatelje sakupio i dovukao u Nogales samo zato da bi se osvetio jednom čoveku.

Ostalo je jedno važno pitanje, na koje nije bilo odgovora. Ko je ubio trgovca govedima Koka?

U kancelariji su se okupili svi pomoćnici bivšeg šerifa i obećali da će oblasnom šerifu Šibelu pružiti svaku pomoć.

Vajat Erp, Dok Holidej i Luk Šort su napustili kancelariju. Kada su se obreli na ulici, kockar reče:

— Fin i Korneli su sigurno otišli. No, ja ipak ne mogu da verujem da su svi uhvatili maglu. Ako bismo samo jednog od njih uhvatili, bilo bi to dobar lov.

— Dakle, Dok, moramo ih tražiti.

Samo pola sata kasnije uspeh nije izostao. Traženi čovek nađen je u salunu „Zlatni dolar”.

Za šankom je prilično napit stajao čovek koga je maršal dobro poznavao. Bio je to kauboj Deridž sa ranča Osvalda Šibela.

Vajat ga smesta izvuče napolje, nekoliko puta mu zagnjuri glavu u pojlilo za konje, a onda odvede u kancelariju.

— Tako, kauboju, a sada ćeš otvoriti usta. Gde je Osvald Šibel?

— Gazda? — Još uvek je preplitao jezikom. On je odavno odjahao. Ne znam kud. Znam samo da je ovde hteo da se sretne sa svojim starijim prijateljem Finom.

To je izgleda bilo tačno.

— A ti? Šta si ti ovde tražio?

Šerif Šibel je pretresao kauboja i kod njega našao gomilu novaca. Pored novaca bio je tu takođe i račun za tri hiljade goveda. Čovek iz Misurija dokopa kauboja za grudi i grubo ga privuče k sebi. Uneo mu se u lice.

— Zašto si ubio Koka?

Kauboj poblede kao kreč.

— Ja? — mucao je kauboj, a onda učutao.

— Govori! — zagrme maršal.

— Čuo sam kako jedan od Finovih prijatelja pominje goveda a onda sam pomislio: Kok ih je, lupež jedan, jeftino dobio, možda ću moći da izvučem malo para od njega. Ali, onda...

Vajat ga je uhvatio za kosu i drmao mu glavu.

— Zašto si ga ubio?

— Mislio sam da me je prepoznao, pa bih uklonio svaki trag, postavio sam vešala, jer tako čine...

Luk Šort odvede ubicu u ćeliju.

*
* *

Nogales odahnu sa olakšanjem.

Fin Klanton je odavno napustio grad, a zločinac — šerif Korneli nestao.

Sudija Grin, koga su pozvali u Nogales, imao je veoma teško suđenje. Sve krivce je stigla zaslužena kazna.

Tri prijatelja su nekoliko dana kasnije napustili grad. Prostrana savana ležala je pred njima. Kockar Holidej reče više za sebe:

— Smem da se kladim da nam sada ponovo predstoji dugo jahanje u pravcu severa.

Maršal potvrdi.

— U pravu ste. Tražim Fina Klantona i Džefa Kornelija!

KRAJ

KLOPKA ZA UBIČU

**SVAKOG
1, 10. i 20.
U
MESECU**

CRTANI ROMANI

ČITAJTE SLEDEĆI ROMAN

**SVAKOG 1-og, 10-og i 20-og
U MESECU NOVA SVESKA!**

64 STRANE - 2 DINARA!

Izdaje i štampa NIP „FORUM“, Novi Sad, Vojvode MIŠIĆA 1. Odgovorni urednik: SVETOZAR TOMIĆ. Kreacija i izbor: D. MILOSAVLJEVIĆ. Pretplata: na 3. meseca 18 dinara, na 6 meseci 36 dinara, na jednu godinu 72 dinara. Za inostranstvo cene su dvostruke. Uplatu vršiti na fekući račun 657-1-255 sa naznakom za „Vajat Erpa“.

20. mart 1971.